

PIIRIST PIIRINI

EESTI PIIRIVALVE AJAKIRI NR 3 (4)
2008

KAGU PVP ERT

Tõnu Reinup – südames ja hinges piirivalvur

Koerajuhi amet lisab tavatööle vürtsi

Ülipõnev Erna retk suutis võistlejaid üllatada

Uus rubriik: teisel pool piiri

Piirivalve osales 23. juunil toimunud Maakaitsepäeval

Toimetuse veerg

Piirist Piirini neljas ajakiri on Kagu piirivalvepiirkonna eriväljaanne. Edaspidi ongi plaanis igas numbris rohkem artikleid kirjutada ühest kindast piirkonnast. Spordiosas kajastame Erna retke, kagupiirkonnas tutvume kolmikpunktiga ning koerajuhide tegevusega. Räägime Eesti piirivalvurite tegemistest laias maailmas ja tervitame külalist Venemaalt. Rubriigis teisel pool piiri näitame mida huvitavat kirjutavad meie naabrite samalaadsed väljaanded – järgmises numbris lisandub ehk ka lugu Lätist. Lisaks teeme kummarduse piirivalvelaevale „Valvas“.

Ajakirja toimetus tänab taas piirivalvureid, kes on olnud varmad meile kaastöid kirjutama või on meid muul moel abistanud. Ootame jätkuvalt mõtteid, teemasid, artikleid ja niisama kirjutisi kõikidelt piirivalvurilt, me ei heida midagi kõrvale. Head lugemist ja kohtume detsembris,

Piirist Piirini toimetus

Toimetus

Pärnu mnt 139/1, Tallinn 11317
Telefon: 614 9025
press@pv.ee

Peatoimetaja: Tanel Saarmann

Oliver Prits
Janne Mets
Kaisa Pungas,
Kaja Rand
Riin Kiik

Fotod: Jaan Rõõmus

Makett: Indrek Sarapuu

Küljendus: Walter Agentuur

Sisukord

Uudised **lk4**

- In memoriam: Jüri Kreek
- Piirivalvurid toimetasid saarele sattunud seltskonna mandrile
- Haapsalu kordon sai appikutse merehädas olnud rootslaselt
- Piirivalveamet ning KMA uuendasid koostöölepet
- Piirkondlikud uudised
- Piirivalveuastmete andmine

Merepäevad **lk6**

- Piirivalvurid tutvustasid Kuressaare merepäevadel oma tööd
- Meri, Muusika ja Muinastuled!

Arvamus **lk8**

- Sekretäri versus dokumendihalduri roll organisatsioonis

Ajalugu **lk9**

- Piirivalvelaev Valvase üheksa ametit

Teenistus piiril **lk11**

- Koerajuhi amet lisab tavatööle vürtsi
- Kolmikpunkt - ainulaadne koht Eestis
- Värska kordonis valvatakse piiri ja arheoloogiamälestist
- Schengeni välispiiril juhtub nii mõndagi
- Piirivalvelennukiga Eestimaa kohal

Persoon **lk17**

- Tõnu Reinup - südames ja hinges piirivalvur

Euroopa piiri valvates **lk18**

- Eesti ja Soome piirivalved tõhustavad koostööd
- Piirivalveameti peadirektor käis visiidil Saksamaal
- Piirivalvemissioon Gruusias jätkub
- Intervjuu Vene Föderatsiooni loode ringkonna ülema kindral-leitnant Nikolai Kozikuga

Haritud piirivalvur **lk20**

- Tervitused Kosovost!
- Ühisõppustel harjutamine annab kindlustunde
- Toimus korrupsioonivastane koolitus
- Piirivalvurid said päästekutsungi Läti territoriaalvetest

Teisel pool piiri **lk24**

- Soome merepiirivalvurid teostavad hüljeste seiret
- Vastutuse piirkond - kaugeim põhi

Noor piirivalvur **lk25**

- Piirivalvekolledžis on 110 uut õppurit
- Piirivalvekolledži raamatukogu uusi raamatuid

Sport **lk26**

- Erna retk 2008 algas dessandiga
- Ülipõnev Erna retk suutis võistlejaid üllatada
- Ratastega Hiiumaal
- Kirde PVP viis läbi IX Eduard Sereni nimelised mälestusvõistlused
- Piirkonna parimad jalgpallurid on Koidula maantee-piiripunktis

Summary **lk31**

Uudised

In-memoriam: Jüri Kreek

20. augustil lahkus 72-aastasena meie seast endine Piirivalveameti mereosakonna ülem ja peadirektori nõunik kaptenleitnant Jüri Kreek.

Jüri Kreek sündis 21. aprillil 1936. aastal Lihulas. Ta oli tunnustatud merenduse jurist nii Eesti kui Euroopa mastaabis. Kreek lõpetas Tallinna Merekooli 1955. aastal laevajuhtimise erialal. Huvi juura vastu viis teda Tartu Ülikooli, kus lõpetas 1963. aastal õigusteaduse.

Eesti Piirivalves töötas Jüri Kreek alates 1992. aastast:

alguses Remniku õppekeskuses ning sama aasta märtsikuust Piirivalveametis, kus oli kümne ja poole aasta jooksul tegev mereosakonna ülema asetäitja, piiriosakonna merejaoskonna ülema, mereosakonna ülema ja nõunikuna. Enne pensionile minekut 2006. aasta juunikuus pidas ta ligi neli aastat peadirektori nõuniku ametit.

Jüri Kreek oli inimene, kes innustas kaastöötajaid, sisendas turvatunnet ning hoidis kõrgel piirivalve au ja inimlikke väärtusi.

Piirivalvurid toimetasid saarele sattunud seltskonna mandrile

21. augustil sai Kuressaare Merevalvekeskuse korrapidaja abipalve toimetada üksteist inimest Osmussaarelt mandrile. Seltskond sattus saarele triivivalt kaatritl.

21. augustil kell 18.34 sai Kuressaare Merevalvekeskuse korrapidaja teate Tallinna Merevalvekeskusele, kust teatati, et Osmussaare rannikul oli kividele sõitnud Eesti kaater VLD-563, mille pardal viibinud 11 inimest vajavad abi saarelt mandrile pääsemiseks.

Olukorra täpsustamisel selgus, et kaatril oli merel seilates kütus otsa lõppenud ning seetõttu triivis kaater Osmussaare rannikule. Üksteist kaatri pardal viibinud inimest jõudsid saarele, kusjuures mitte ühelgi neist mingeid tervisehädasid ei täheldatud. Saarele sattunutele sõitis Dirhami sadamast appi Haapsalu piirivalvekordoni kaatri-meeskond.

Inimesed võeti piirivalvekaatri pardale ning hinnates olukorda, võeti sleppi ka kividele sõitnud VLD-563.

Kell 23.25 sildusid mõlemad kaatrid Läänemaal asuvas Dirhami sadamas.

Haapsalu kordon sai appikutse merehädas olnud rootslastelt

7. augustil said Haapsalu kordoni piirivalvurid abipalve merehätta sattunud Rootsi jahi meeskonnalt. Alus koos meeskonnaga pukseeriti Dirhami sadamasse.

Kell 11.55 helistas Lääne Piirivalvepiirkonna Haapsalu piirivalvekordoni Dirhami teenistuspaike Riikliku Meresidesõlme korrapidaja, kes teatas, et Dirhami sadamast umbes 3,5 kilomeetri kaugusel merel on hätta sattunud rootslaste jahi Röde Orm kaheliikmeline meeskond. Abivajajatele tõttas otsekohe piirivalvekaatriga appi Haapsalu kordoni toimikond.

Hiiumaal asuvast Lehtma sadamast Dirhamisse teel olnud lõbusõidulaeva mootoris oli tekkinud rike ning piirivalvurid pukseerisid jahi koos meeskonnaga Dirhami sadamasse. Jahi pardal olnud meeskonnaliikmetel tervisega probleeme ei olnud. Jahi kapteni seletuse kohaselt näitas Eesti piirivalve aluse pukseerimisel üles meisterlikkust ning ühtlasi järgiti häid meretavasid ohtu sattunud inimelude päästmisel.

Vintsimine

Piirivalveamet ning Kodakondsus- ja Migratsiooniamet uuendasid koostöölepet

1. juulil uuendasid Piirivalveamet ning Kodakondsus- ja Migratsiooniamet koostöökokkulepet.

Lepingu uuendamise eesmärk on kehtestada reeglid ametkondadevahelise infovahetuse hõlbustamiseks, et parandada veelgi Piirivalveameti ja Kodakondsus- ja Migratsiooniameti vahelist koostööd põhiülesannete täitmisel. Uuendatud leping reguleerib eelkõige kahe ametkonna dokumendikeskuste omavahelist koostööd. Kuna nii Piirivalveameti kui Kodakondsus- ja Migratsiooniameti tegeldakse dokumendiekspertiisi ning isikute Eestist väljasaatmise korraldamisega, siis uuendati lepingut just neis valdkondades.

Leppetele kirjutasi alla Piirivalveameti peadirektor, piirivalvekolonel Roland Peets ja Kodakondsus- ja Migratsiooniameti peadirektor Ene Rebane.

Esimene koostöölepe Piirivalveameti ning Kodakondsus- ja Migratsiooniameti vahel sõlmiti 15. märtsil 2007. aastal.

Kagu Piirivalvepiirkond

Võidupüha Vastse-Roosa kordonis.

Nii nagu kogu Eesti, tähistas ka Kagu Piirivalvepiirkond 23. juunil Võidupüha, mille puhul korraldas piirkonna ülem piirivalvekolonelleitnant Tõnu Reinup vastuvõtu endises Vastse-Roosa piirivalvekordonis maalilise Vaidva jõe kaldal. Kauni looduse rüpes anti kätte teenistusristid ja tänati kolleege ning koostööpartnereid tehtud töö ning antud panuse eest. Selline koha valik oli küll mõnevõrra ebatraditsiooniline, kuid just see lisas erilisust ja tegi ürituse kordumatuks ning meeldejäävaks kõigile kohalviibijatele.

Piirivalve Lennusalk

Lennusalk täiendab teadmisi ja arendab koostööd

Piirivalve Lennusalk 3 noort pilooti pv-n-ltn Tarmo Must, pv-n-ltn Jaan Annus ja pv-n-ltn Janar Aasma läbisid 20.07.-02.08.2008 Itaalias Sesto Calendes AGUSTA TRAINING ACADEMY A.MARCHETTI kursuse: kopteri AW139 tüübikoolituse maapealse osa. Kursusel osalejad sooritasid edukalt testi ja on lubatud simulaatoritingimustes lennutreeningutele.

Piirivalvekopter Agusta Westland 139

26.08–28.08.2008 leiab Helsingis aset Läänemeremaade piirikontrolli koostöö raames toimuv iga-aastane lennundus-ekspertide kohtumine. Eesti piirivalvet esindab kohtumisel Piirivalve Lennusalka ülem piirivalvekapten Allan Oksmann. Kohtumisel antakse ülevaade lennuüksuste olukorrast ja arutatakse ekspertide kohtumiste tulevikku. Samuti räägitakse 2008. aasta FRONTEx ühisoperatsioonidel osalemist lennuüksuste seisukohast, reostusvõimekuse tõstmise võimalustest ning FRONTEx'i planeeritavast koolitusest lennunduseksperditel. FRONTEx kutsus lennunduseksperdid esmakordselt kokku septembri keskel, plaaniga arutada liikmesriikide ekspertidega lendurite koolitamise vajadusi ja võimalusi.

Põhja Piirivalvepiirkond

Piirivalve päästis merehätta sattunud purjeka meeskonna

25. augusti päeval sai piirivalve operatiivinformatsiooni- ja mereseirekeskus teate merehätta sattunud Eesti aluse "Helga" kohta.

Piirivalve sai Naissaarest lõuna suunas purunenud purje ja mootoririkke tõttu triivima jäänud alusest teate eile kell 13.22. Aluse pardal oli kuus inimest, kellest üks oli laps. Sündmuskohale sõitnud piirivalvekaater toimetas hädasolijad koos alusega Pirita sadamasse. Vigastatuid õnneks ei olnud ja kõik pardal olid kandsid ka päästeveste.

Operatiivinformatsiooni- ja mereseirekeskuse ülema piirivalvemajor Madis Järve sõnul on viimasel ajal olnud probleemiks puudulik pääste- ja avariivarustus. "Inimestel puudub informatsioon ilmastikuoludest ja selle muutustest ning ka korralikud sidevahendid".

Piirivalve auastmete andmine

1. Piirivalvemajor

- 1.1 piirivalvekapten Kalle Dammann
- 1.2 piirivalvekapten Toomas Pindis
- 1.3 Indrek Jõgi

2. Piirivalvekapten

- 2.1 piirivalveleitnant Ahto Jutt
- 2.2 piirivalveleitnant Indrek Püvi
- 2.3 piirivalveleitnant Erki Timusk

3. Piirivalvenooremleitnant

- 3.1 piirivalvevanemveebel Klaus Armenson
- 3.2 piirivalvevanemveebel Andrus Reimaa
- 3.3 piirivalvevanemveebel Helen Neider-Veerme
- 3.4 piirivalveveebel Igor Bogdanov
- 3.5 piirivalveveebel Arvi Suvi
- 3.6 piirivalveveebel Rain Lääne
- 3.7 piirivalveveebel Janis Kindlam
- 3.8 piirivalveveebel Tanel Nuut
- 3.9 piirivalveveebel Katriin Pikk
- 3.10 piirivalvenooremveebel Rein Viiol
- 3.11 piirivalvenooremveebel Merle Tomson
- 3.12 piirivalvenooremveebel Tarmo Tomson
- 3.13 piirivalvenooremveebel Sander Kukk
- 3.14 piirivalvenooremveebel Rene Radala

Piirivalvurid tutvustasid Kuressaare Merepäevadel oma tööd

Janne Mets

Lääne Piirivalvepiirkonna avalike suhete spetsialist

1.-3. augustini toimunud Kuressaare XII Merepäevadest võttis osa ka piirivalve esindus. Seekord sai piirivalve tegevusega tutvuda nii Roomassaare sadamas, Kuressaares Raiekivi säärel kui ka Kuressaare Merevalvekeskuses.

Kolmel päeval said merepäevade külastajad tutvuda Roomassaare sadamas baseeruva, äsja remondist tulnud piirivalvelaevaga Maru. Maru meeskond tutvustas laeva ning rääkis oma tööst ja töövahenditest.

Kuressaare jahisadama lähedal, Raiekivi sääre kai ääres tutvustas Kuressaare piirivalvekordoni toimikond piirivalvekaatrit MP-40. Lahke laevameeskond näitas huvilistele kaatris leiduvat piirivalvurite tööks vajalikku tehnikat ja päästevahustust ning andis informatsiooni selle kohta, kuidas peaks merele minnes ja merel olles käituma.

Eelneval kolmel nädalal võis Kuressaare Kultuurikeskuses näha piirivalve rändnäitust „Eesti Piirivalve 85“, mis kolis viimastel lahtiolekupäevadel Raiekivi säärele ehitatud Merekülla ning oli piirivalve telgis avatud kõigil kolmel merepäeval. Näitust külastas mitusada inimest ning näha oli, et inimesed tundsid piirivalve töö vastu suurt huvi. Viimasel merepäeval sadas kõvasti vihma ning seepärast kujunes piirivalvetelgi varjualusest populaarne koht, kuhu tuli näitust uudistama rahvast igast maailmanurgast – oli ju tänavuste merepäevade teemaks „Ülemaailmne saarlaste kokkutulek“.

Huvilistel oli võimalus kaasa võtta „Piirist Piirini“ kolmas väljaanne, samuti brošüür, mis mõeldud ohutu meresõidu

tagamiseks. Samas oli võimalus pilti teha ja poseerida koos tänapäevases vormis kips-piirivalvuriga.

Merepäevalistele olid avatud ka Lääne Piirivalvepiirkonna staabihoones asuva Kuressaare Merevalvekeskuse uksed, kus sai tutvuda tehnikaga, mille abiga toimub merepiiri valvamine Eesti läänepiiril. Kahe päeva jooksul käis merevalvekeskust külastamas ligi sadakond merepiiri valvamisest huvitatud uudistajat.

Merepäevade kolmas päev, pühapäev, kujunes põnevaks isearanis neile, kes tundsid huvi, kuidas viiakse läbi päästeoperatsiooni merel. Täpselt keskpäeval võis rahvas Raiekivi säärel jälgida, kuidas toimub helikopteriga merepinnalt inimese päästmine. Piirivalve Lennusalga kopteri ja pinnaltpäästja Deniss Pervunini abiga päästeti merel „ohtlikku olukorda“ sattunud Lääne Piirivalvepiirkonna ülem pv-kol-ltn Alvar Vallau. Pärast piirkonnaülevaataja päästmist maandus kopter Titeranna lähedal, kus kohale tormanud huvilised said ka lennusalga kopteri lähemalt tutvuda.

“Piirivalve on alati olemas ega jäta kedagi hätta,” ütles „merehädas olnud ja päästetud“ piirkonnaülevaataja, rõhutades samas, et iga inimene peab tegema omalt poolt kõik, et ta sellisesse ekstreemsesse olukorda ei satuks.

Lääne Piirivalvepiirkond tänab kõiki, kes võtsid osa Eesti Piirivalve tutvustamisest Kuressaare XII Merepäevadel.

Pv-kol-ltn Alvar Vallau visati tundmatus kohas vette

Foto: Lääne PVP

Meri, Muusika ja Muinastuled!

Gerry Kass

piirivalvenooremveebel

Kirde PVP personalijaoskonna staabiallohitser

Augusti lõpus on paljudes Läänemere-äärsetes riikides traditsiooniks mererannas tuld teha ja see ettevõtmine kannab muinastulede öö nimetust. Toila vald korraldas 30. augustil teist aastat järjest üritust nimega Meri, Muusika ja Muinastuled.

Antud üritusest võtsid osa erinevad Ida-Virumaa piirkonna ettevõtted, nende seas ka Kirde Piirivalvepiirkond, Ida-Politseiprefektuur ja Viru Vangla. Ürituse raames tutvustas piirivalve oma tegevust nii õhus, vees kui ka maal. Piirivalve Lennusalga „Augusta“ AW-139 helikopteri meeskonna poolt teostati mere peal näidis pinnaltpäästmise operatsioon. Näidisoperatsiooni käigus näidati kuidas Piirivalve kopterimeeskond teostab tormisel merel vette kukkunud inimese päästmist.

Narva – Jõesuu piirivalvekordoni mootorpaadi MP 44 meeskond, pv-vbl Raul Janno juhtimisel, teostas näidis päästeoperatsiooni tormisel merel ümber läinud paadimeeskonna päästmiseks. Sillamäe piirivalvekordoni ülem piirivalveleitnant Kert Uustalu tutvustas Toila Jahtklubis kohaletulnutele piirivalve tegevust ja esitas sellekohase slaidprogrammi. Narva piirivalvekordoni koerajuhid pv-n-srs Urbo Vogt teenistuskoelega Jas ja pv-n-srs Vadim Mjakišev teenistuskoelega Önneseen tutvustasid teenistuskoe teed ja esitasid paarikümne minuti esitluse. Iga ürituse küllastaja võis sõita piirivalve kaatriga.

Eesti Piirivalve kaatriga võis igaüks sõita

Foto: Jaanus Kiil

Ilm oli sügiseselt tormine ja külm, kuid see ei seganud Kirde Piirivalvepiirkonna meeskonnal osa võtmast tuleskulptuuride valmistamise festivalist, kus Sillamäe piirivalvekordoni pv-vbl Alar Kirk'i ja pv-n-srs Liivi Lember'i idee valmistada kookonis oleva liblika tuleskulptuur sai teostatud. Öhtupimeduses süüdati tuleskulptuurid. Tuleskulptuuride ehitamise võistlus oli huvitav ja kaasahaarav, see tekitas soovi ka järgmisel aastal võistlusest osa võtta, kuid siis juba korralikuma eeskavaga, nii nagu seda tegi Ida Politseiprefektuur. Kirde Piirivalvepiirkond sai Toila vallalt tänukirja, milles tänati piirivalvepiirkonda meeldiva koostöö eest.

„Augusta“ AW-139 teostas pinnaltpäästmise operatsiooni

Foto: Jaanus Kiil

Sekretäri versus dokumendihalduri roll organisatsioonis

Ingrid Pöder

Piirivalveameti dokumendihalduse jaoskonna juhataja

Sekretäriamet on juba ammustest aegadest olnud hinnatud elukutse, mis on ajaloo vältel teinud läbi suuri muutusi.

Juba kuningad ja kuningannad pidasid sekretäre, kes olid hästi kursis nii riiklike kui valitsejate eraeluliste saladustega (see seletab ka, kust on tulnud sekretäri ametinimetus: „secret keeper” ehk saladuse hoidja). Aristokraadid pidasid sekretäre, kes aitasid neil kirju koostada, kutsetele vastata ja arvepidamisega tegeleda. Enamasti olid sekretäredeks mehed ja kuna sekretäri peeti kõrgeks ametnikuks, oli see töö vägagi mainekas. Ent Esimese maailmasõja ajal olukord muutus. Kuna enamik mehi oli sõjas, asusid paljudele ametikohtadele naised, sealhulgas ka sekretäriametisse. Pärast sõda pöördusid paljud mehed tagasi oma endistele töökohtadele, välja arvatud sekretärid. Kuna sekretäritööd tegid valdavalt naised, siis ei peetud seda enam nii prestiižikaks ametiks. Pealegi hakati sekretäride palku kärpima, sest arvati, et naiste meessoost pereliikmed peavad neid üleval ning ajapikku vähenesid ka neile esitatavad nõuded ja töö maine. Sekretäri põhitöoks sai ülemuse eest hoolitsemine ja tema külaliste teenindamine ning suuremat vastutust nõudvaid ülesandeid neile enam ei antud.

Möödunud aegadega võrreldes on sekretäri roll organisatsioonis oluliselt muutunud.

Veel mõned aastad tagasi oli sekretäri põhilisteks töökohtusteks eesti ja inglise keeles ametlike dokumentide koostamine, telefonikõnedele vastamine ja nende suunamine, samuti kohvi keetmine ja ülema korralduste edastamine teenistujatele. Sekretäriamet on saanud taas populaarseks erialaks ning selle kutse esindajad on suutnud kummutada eelarvamused, nagu teeksid sekretäritööd ainult naised, kes pole huvitatud ei karjäärist ega kõrgharidusest. Paljud kõrgetel ametipostidel olevad naised on oma tööalast karjääri alustanud just sekretäridena.

Infotehnoloogia kiire areng tõi endaga kaasa muutusi asjaajamise õiguskeskkonnas, mis omakorda tingis muutusi nii organisatsioonis kui ka sekretäri ametikohal töötava isiku ametiprofiilis. Sekretärikohal töötavatest inimestest said laiapõhjalise ettevalmistusega asjatundjad, kellel on teadmisi ja oskusi nii asjaajamisest ja arhiivitööst kui ka infotööstusest ja -tehnoloogiast. Sekretäritelt nõutakse süvendatud teadmisi dokumendi- ja arhiivihaldusest: ta peab orienteeruma kaasaegses dokumendihalduse õiguskeskkonnas, tundma organisatsiooni

Dokumendihalduse jaoskonnas käib töö täie hooga

dokumendihaldussüsteemi väljaarendamise võimalusi ja arhiivihaldust, oskama koostada nii asjaajamiskorda ja dokumentide loetelu kui ka oma ametijuhendit, samuti tuleb tal koordineerida infovahetust, aidata korraldada koosolekuid, ametikohtumisi ja vastuvõtte ning nõustada organisatsiooniliikmeid asjaajamise ja arhiivialastes küsimustes.

Loetletud erialased teadmised ja oskused muutsid sekretäri ametiprofiili, pädevust, võimekust, tõstes sekretäri rolli organisatsioonis strateegiliselt tähtsale kohale. Digitaalse asjaajamise levikuga omandas ka sekretäri vana klassikaline ametikohanimetus kaasaegsema tähenduse ja nüüdsest nimetatakse teda dokumendihalduriks. Võrreldes aastakümnetetaguse ajaga on juhust ja dokumendihaldurist saanud koostööpartnerid, sest sisuliselt teevad nad tööd ühiste eesmärkide nimel.

Seetõttu võib juhti ja dokumendihaldurit võtta kui tuulelohe kahte poolt või siis ühe teemandi kaht erinevat külge. Juhi ja dokumendihalduri rollid vaieldamatult täiendavad teineteist. Hästi toimivas organisatsioonis ei saa üks lihtsalt ilma teiseta eksiteerida. Dokumendihalduri töö on sama tähtis kui juhi oma, sest omas rollis on ta asutusele ainuvajalik.

Paika peab ka kõnekäänd, et kui keskpärasel juhil on esmaklassiline dokumendihaldur, siis võib ta välja paista päris tubli juht, aga kui esmaklassilisel juhil on keskpärase dokumendihaldur, siis paistab temagi välja pigem keskpärase, mitte tippjuhina.

(Kasutatud on ka Debra Allcocki raamatut “Juhi koostöö sekretäriaga”, mille on välja andnud TEA kirjastus)

Piirivalvelaev Valvase üheksa ametit

Jaanus Tamm

Piirivalveleitnant

PVL-109 vanemehhaanik

Piirivalve isikkoosesis on lugematul arvul inimesi, kellest siin ajakirjas kirjutada võiks, kuid ära ei tohi unustada ka meie olulisi abilisi merepiiri kaitsmisel – piirivalvelaevu. Järgnevalt koorubki lahti PVL-109 Valvase huvitav elulugu. Valvas sai äsja 65aastaseks.

Valvas on olnud selle laeva nimi vaid pisut üle kümne aasta, enne seda kandis ta nime Bittersweet. WLB-389 Bittersweet ehitamist alustati 16. septembril 1943. aastal Zenith Dredge Company poolt Duluthi linnas, Minnesotas ja alus lasti vette sama aasta 11. novembril. Ta oli oma seeria 19. laev. Kasutusse võeti Bittersweet 11. mail 1944. aastal. Hüdrograafia laevaks (poilaevaks) ehitatud alus kuulus USA rannavalvele.

Hüdrograafiaalaste tööde kõrval kasutati laeva ka arvukatel päästeoperatsioonidel, narkokaupmeeste tabamisel, naftareostuste likvideerimisel ja kalapüügieeskirjade täitmise kontrollretkedel; sõjaajal osales see ka laevakonvooides Beringi merel, mis saatsid sõjalist abi NSVL-ile.

Kuni 1976. aastani olid laeva teenistuskohaks Alaska, Kodiaki ja Ketchikani piirkonnad, kus seda rakendati põhiliselt hüdrograafiliste tööde eesmärgil. Oma teekonnal Minnesotast Alaskani läbis Bittersweet ka Panama kanali.

Laeva renoveeriti põhjalikult 1976–1978 aastatel. 1991. aastal vahetati välja laeva pea- ja abimasinad.

Kuna tegu on multifunktsionaalse alusega, on ta aastate jooksul mänginud tähtsat rolli ka inimelude ja vara päästmisel.

Vägiteod enne Eestisse saabumist

1990. aastal. päästis ta 882 inimest madalikule sõitnud reisilaevalt Regent Star. Kaks nädalat hiljem juhtis ta 682 inimese päästmist reisilaevalt Bermuda Star.

1992. aastal eskortis ta sadamasse Queen Elizabeth II.

1994. aastal jaanuaris päästis ta uppumisest kaks kala-laeva, pukseerides nad ohutult sadamasse.

Üle andmine Eesti Piirivalvele

Kui USA-s hakati laevastiku uuendama, kingiti Bittersweet Eesti Piirivalveametile. USA rannavalve andis WLB-389 Bittersweet Eestile üle 5. septembril 1997. aastal Woods Hole'is, USA ran-

Bittersweet aastal 1987

navalve sadamas. Enne laeva Eestisse toomist said 20 meeskonnaliiget USAs kahenädalase väljaõppe. Laev sai nimeks Valvas.

6. septembril alustas laev Eesti lipu all ja 20-liikmelise meeskonnaga teekonda üle Atlandi ookeani Tallinna suunas, kuhu jõuti 27. septembril. Ilmastikutingimused Atlandi ookeanil olid päris rängad ning ookeani jaoks suhteliselt väike laev jäi tugeva tormi kätte.

Kogu selle aja vältel, mil me ookeanil sõitsime, oli meil kannul orkaan Erika. Kõik läks aga õnnelikult ja Valvasest sai esimene Eesti riigilaev, mis ületas Atlandi ookeani.

Eestis kasutatakse Valvast patrull-laevana. Aluse meeskonna ülesanneteks on praegu merepiiri valve, SARi ülesannete täit-

Eesti lipu all

mine, merereostuse avastamine ja lokaliseerimine, kalakaitse ülesannete täitmine koos Keskkonnaameti spetsialistidega ja palju muud. Laev saab pardale võtta kuus rulli õlitõkkeid (poome).

Sellest ajast peale, kui alus kuulub Eesti Piirivalvele, on uuendatud navigatsiooni- ja sidesüsteeme ning elu- ja olme-ruume. 1998. aastal kasutati laeva Pärnu lahes jäämurdjana, kus ta päästis 21 hädta sattunud alust.

Laev on olnud kasutusel ka Eesti Mereakadeemia ning Muraste Piirivalvekooli õppelaevana.

Piirivalvelaeva igapäevaellu kuulub laevade tuvastamine ning kontroll, patrullimine merepiiril, piirivalvekordonite varustamine inimeste ja kaupadega, osavõtt laskeharjutustest, abi osutamine rasketes jääoludes ning päästeoperatsioonidel.

PVL-109 Valvasel on viibinud Eesti ja Poola presidendid ning USA, Austria ja Ukraina kõrged riigiametnikud.

Osa on võetud järgmistest rahvusvahelistest õppustest:

Aprill - mai 2000	SAREX 2000 Bornholmil
Juuni 2000	Eesti-Soome merepäästeõppus „Keri 2000”
August -november 2000	BALTRON-i staabilaev Läänemeres
Eesti-Soome-Vene reostustõrje- ja merepääste kompleks ühisõppus “Puhas meri 2002”	
Aug 2003	Erna retke dessandi viimine Kolga lahte
Sept 2003	“Open Spirit 2003”
Märtsis 2006 osales Valvas Runner 4 uppumise tagajärjel tekkinud reostuse tõrjeoperatsioonis koordinaatorina ja järgnevatel aastatel kõigis selle õnnetusega seotud operatsioonides. Samuti osales Valvas PVK-018 päästmisel pärast selle kokkupõrget PVL-111 Pikkeriga	

Laeva tehnilised andmed:

Endine nimi:	WLB-389 Bittersweet
Veeväljasurve:	~1000 tonni
Pikkus:	54,9 m
Laius:	11,3 m
Süvis:	3,7 m
Kiirus:	13 sõlme, ökonoomne 9 sõlme
Sõumootor:	Westinghouse DC elektrimootor 1200 hj
Peamasinad:	2x750 hj; EMD
Abimasinad:	2x315 hj. Detroit Diesel ; AG 50 kW DD; 250 hj. DD (põtkur)
Korpus:	jääklassiga kuni 3' (90 cm)
Meeskond:	2x15
Ehitatud:	1943 Zenith Dredge Company, USA

Tuukribaasina Runner 4 juures

Foto: Jaan Tamm

Koerajuhi amet lisab tavatööle vürtsi

Tanel Saarmann

Koerajuht on piirivalvur, kes on saanud vastava koolituse ja kellel on üks või mitu teenistuskoea. Koeraga peab küll palju tegelema, kuid sellel, kes loomi armastab, ei saa ju selle vastu midagi olla. Järgnevas artiklis üritan välja uurida, kuidas saada koerajuhiks ning mida see amet endast kujutab. Selleks sõitsin Kagu Piirivalvepiirkonda Saatse ja Värskas kordonitesse ning vestlesin kohalike asjatundjatega.

pv-srs Rainer Lang teenistuskoea Üther

Koerajuht pv-srs Rainer Lang, Saatse

Koerajuht sai minust õieti poolkogemata. Mainisin kord ajateenijana, et kui mulle koer antakse, siis jään üleajateenijaks. Ühel hetkel öeldigi, et kahe päeva pärast tule Neemele ja nii ma koerajuhiks saingi. See oli 1999. aastal. Nüüd on mul juba teine koer. Esimene koer on nüüd erakates. Reaalset koerajuhi tööd on olnud siiski vähe – eelmise koeraga, kellega töötasin ligi neli aastat, käisin väljas vist viis korda ja uuega kaks või kolm korda. Koer Üther elab Saatse kordonis. Kutsikana oli ta mul kodus, aga nüüd ei pea ma teda enam enda pool pidama. Pealegi on mul kodus väikesed lapsed ja pole ka nii palju ruumi. Kui minu tööpäev või tööaeg läbi saavad, siis on ka tema kohustustest vaba.

Üther on Saksa lambakoer. Minu koer on seitsmeaastane. Kui kutsikaeas on koer korraliku väljaõppe saanud, siis ei pea hiljem enam ka nii palju harjutama, aga mina teen temaga trenni üsna tihti. On olnud juhtumeid, kus koer on hakkama saanud, aga samuti neid, mis ei ole nii edukad olnud. Need on olnud korrad, mil koer on võtnud jälleajamise teiselt koeralt üle, siis on keeruline. Kui algusest peale ise saab jälge ajada, siis on enamasti kõik korras. Selleks, et ühest tasemest, näiteks põhiklassist tšempioniks saada, pidi koer suutma jälitada endisest suuremaid ja vanemaid jälgi. Uus süsteem on aga keerulisem.

Saatse harjutusväljakul saab koer hea füüsi

Saatse kordoni ülem pv-kptn Andres Vesselov

Saatse kordonis on neli teenistuskoea, kolm nendest on tšempionklassi ja üks põhiklassi koer. Teenistuskoea jagunevadki kolme klassi: algklass, põhiklass ja tšempionklass, kusjuures algklassi kuuluvad ainult kutsikad. Klasside pealt makstakse koerajuhtidele lisaraha, kuna nad on võtnud täiendava kohustuse hoolitseda ka koera eest. Sel viisil saab nende vaev tasutud. Et koerajuhiks saada, peab enne käima Sisekaitse Akadeemia teenistuskoea koolis. Piirivalvur saab väljaõppe ja siis muretsetakse talle kutsikas või täiskasvanud koer. Algajatele antakse noor koer, nii umbes kuuekuune, et inimene ja tema hoolealune saaksid juba varakult teineteist tundma õppida, aga vanad koerajuhid võivad võtta ka teiste koerajuhtide koeri.

Saatse kordon on eriline selle poolest, et siin on harjutusväljak, kus on sellised elemendid, et saab treenida näitusteks ja etendusteks, aga treeningu mõttes on see hea koht. Kuu- lekust ja kõrgusekartust saab siin samuti edukalt treenida. Väljak pandi püsti eelmise aasta alguses ning sestsaadik on siin läbi viidud ka õppepäevi. Enne oli sama väljak üleval Valgas. Rohkem selliseid väljakuid Eestis ei ole. Kagu piiril on teatavasti suurim maismaa piirilõik, seega läheb siin ka koeri kõige rohkem vaja. Saatses on rõhk jäljekoertel, kõik koerad on meil jäljekoerad. Piiripunktis töötavad narko-koerad ja veekogude juures otsingukoerad. Juba aastakümneid on Saatse kordonis rakendatud teenistuskoea Saksa lambakoeri. Igale koerale on päevarahaks määratud 32 krooni, mis kulub ainult toidule. Toiduks võib tellida nii kuivtoitu kui ka liha või konserve. Enda taskusse raha panna ei saa, toit tellitakse ära, arve esitatakse piirkonnale ja selle alusel toimub maksmine.

pv-vbl Rainis Oper teenistuskoelega Harry

Koerajuht pv-vbl Rainis Oper, Värška

Värška metsades käib palju seenelisi ja sellepärast on väga raske koeral jälge ajada. Koer ei jaga ära, kes on paha ja kes hea, kõik jäljed on tema jaoks ühtviisi huvitavad. Kui jälg on aga juba avastatud, siis seda saab ajama minna küll. Piiril olen olnud 12 aastat ja koerajuhina tegutsenud 11 aastat. Minu hoolealune on viieaastane põhiklassi jäljekoer Harry. Mul on tulnud elus kokku puutuda ka veterinaariaga ja mulle loomad meeldivad. Koer on ilus loom ja amet tundus huvitav. Koerajuhiks peaski hakama inimene, kes ennekõike armastab koeri.

Kindlasti on see amet vaheldusrikas. On põnev, kui saab jälgi ajada ja koeraga tegeleda – koerajuhil elu on tava- piirivalvuri elust paljuski erinev. Võimaluse korral peaks harjutama iga päev, vähemalt peaks koeraga tegelema – teda söötma ja tema eest hoolitsema. Koolitusega on aga nii, et seda on raske ette planeerida, kõik oleneb ilmast – iialgi ei tea, millal tuleb näiteks sügisel lumi maha ja millal sajab vihma. Lisaks enda tujule tuleb jälgida ka koera meeleolu ja need siis vastavalt töögraafikuga kokku sobitada. Seda on tihti keeruline teha. Kui koer mõnel päeval keeldub tööd tegemast, siis ei aita siin mitte ükski vahend.

Algus on raske ja just sel ajal on ka kõige kergem vigu teha. Ütelus, et esimene vasikas läheb aia taha, võib paika pidada ka koerte puhul. Ei osata märgata, millal nii-öelda vint üle keeratakse ja oma vigu on raske kõrvalt märgata. Kõige parem ongi harjutada koos teiste koerajuhide ja koertega, selliseid koosviibimisi võiks rohkem olla. (toim Rainis Operil on ka teine koer, kahekümnepäevane põhiklassi jäljekoer Rex).

Siiski ei jää koerajuhil lisavaev tasumata – kuni kvalifikatsiooniklassi saamiseni saab koerajuht 600 krooni kuus lisatasu. Täiendavalt võib tunnustuse esitamisel lisakoolituse eest saada 600 krooni kuus. Alklassi koera omav koerajuht saab 1200 krooni, põhiklassi koerajuht 1900 krooni ja tšempionklassi koerajuht 2500 krooni kuus lisatasu. Selle summa saab koerajuht puhtalt kätte.

Selleks et koerajuhiks üldse saada, peavad kõigepealt olema vastavad tingimused. On neidki, kes hoiavad koera korteris, aga parem oleks, kui koeral on siiski kuut. Tuleb arvestada ka sellega, et koera võtmisel saab temast pereliige, ta käib juhiga igal pool kaasas, ta peab harjuma muu hulgas ka võõraste keskel olema. Koer vajab hoolitsust nagu väike laps. Koerajuhide töö on väga tähtis, sest neil tuleb piiririkkujaid jälitada ja kinni püüda. Kui avastatakse jälg, kutsutakse kordonisse kohale koer, kes hakkab jälitama. Teenistus on kindlasti huvitavam.

Kagu PVP teenistuskoad

Teenistuskoad on Kagu kokku 23 ning koerajuhte 20 (3 koerajuhil on kaks teenistuskoad). Tõult on kõik koerad hundikoerad, välja arvatud üks, kes on Inglise springspanjel, tema on narkokoer.

Teenistuskoadest on: 16 jäljekoera, kellest neli on tšempionklassi, seitse põhiklassi ja üks algklassi koer ning neli kutsikat ehk klassita koera.

7 narkokoera – neli tšempionklassi, üks põhi-, algklassi ja klassita koer.

Osalemine võistlustel 2008

25.–28.06.2008 XI rahvusvahelised piirivalve teenistuskoad meistrivõistlused Läti piirivalvekolledžis.

Kagu PVPst osalesid narkokoerte juhid Peeter Palo teenistuskoadega Max (Luhamaa maanteepiiripunkt) ja Heili Mets teenistuskoadega Jesper (skkt liikuv üksus).

16.–18.06.2008 politsei ja piirivalve patrullkoad kutsemeistrivõistlused SKA Teenistuskoad koolituskeskuses Murastes.

Kagu PVPst osalesid jäljekoerte juhid Are Vaarman teenistuskoadega Jim (Mehikoorma piirivalvekordon), Ain Tannebaum teenistuskoadega Oona ja Rauno Rammo teenistuskoadega Como Vikar (mõlemad Saatse piirivalvekordonist), tulemuseks võistkondlik III koht.

25.–27.04.2008 teenistuskoad rahvusvahelised võistlused Läti piirivalvekolledžis.

Kagu PVPst osalesid Janar Klement teenistuskoadega Istwan (Saatse piirivalvekordon) ja Jüri Troitski teenistuskoadega Ronaldo (skkt liikuv üksus), J. Klementi teenistuskoad Istwan saavutas kuulekuses I koha.

Andmed kogus Kagu PVP teenistuskoadi allohvitseri pv-vbl Tarmo Rebane

Kolmikpunkt – ainulaadne koht Eestis

Toomas Pindis

piirivalvemajor

Kagu Piirivalvepiirkonna piiriturvalisuse jaoskonna ülem

KAGU PVP ERI

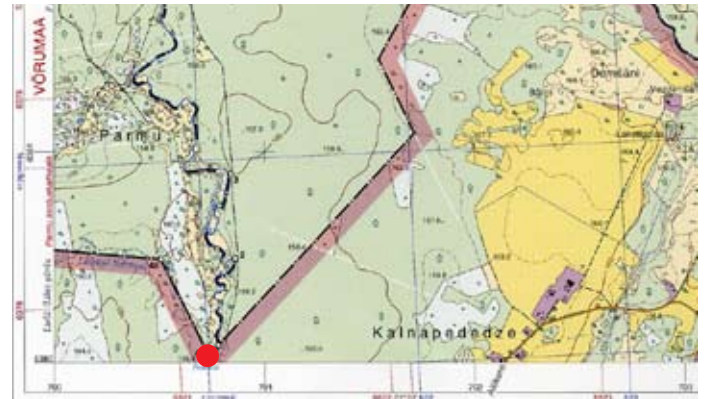
Misso vallas asuva Kagu piirivalve piirkonna Luhamaa piirivalve kordoni vastutusosal asub üks eriline koht. See asub Eesti ja Vene piiri tähistava Pedetsi jõe ja Lai-gupe oja (Läti oja) suudmest 70 meetrit ülesvoolu. Tegu on Eestis ainulaadse paigaga, mida nimetatakse kolmikpunktiks. Selles kohas ristuvad Vene Föderatsiooni, Läti Vabariigi ja Eesti Vabariigi piiri kohad.

Ajaloost

Kolmikpunkti tekke alguseks võib pidada 20. märtsi 1992 aastat, mil sõlmiti Eesti ja Läti piiri joone taastamise leping ja sama aasta maikuu hakati kahe riigi vahelist piiri välja ehitama. Tööd teostas riiklik aktsiaselts Eesti Maaparandus. Valmistati ette piirisihid ning paigaldati piirimärgid. Tol ajal sai Eesti ja Läti vahelise piiri nüüdsel viimaseks piiripostiks piirimärk nr 47. 1994. aastal andis Boriss Jeltsin välja korralduse Vene Föderatsiooni piiri tähistamiseks, mida teatavasti tehti ühepoolselt, piirilepingut seni sõlmitud ei ole. Venemaa poolt märgiti maha piir ja paigaldati piiripostid. Algselt saigi kolmikpuutepunkti Venemaa-poolseks piirimärgiks post number 1. See olukord kestis aastani 2001. 1997. aastal toimus Läti ja Venemaa töögruppide kohtumine, kus lätlased tõstsid üles küsimuse, milles mainiti, et Venemaa piiripunkt number 1 asuvat Läti territooriumil. Niisiis esitati protest. Vaidlused kestisid kuni 2001. aastani, siis kõrvaldas Venemaa oma piiriposti Läti territooriumilt ja lähimaks piiripostiks jäi number 2. Sellest ajast peale polegi Vene Föderatsioonil esimest piiriposti. Samas liikus Läti piir 70 meetri jagu mööda Pedetsi jõe ülespoole. Aasta hiljem paigaldati Eesti poole peale uus piirimärk, mille number on 76+1379. See ongi uus kolme riigi kokkupuute koht. Niisiis on kolmikpunkt ajaloo niheküsimus.

Kohalik olukord

Tegemist on äärmiselt soise alaga, piiriveekogud on Pedetsi ja

Kolmikpunkt - kaardil tähistatud punase ringiga

Lai-gupe. Ala ise on nii suurvete ajal kui ka talviti äärmiselt raskesti läbitav. Olukord kolmikpunktis muutus aga keerukamaks Eesti ja Läti liitumisel Schengeniga, kuna siis muutus kahe riigi vaheline piir sisepiiriks, aga Vene Föderatsiooniga on mõlemal Euroopa Liidu välispiir. Niisiis muutub ühes punktis nii piirirežiim oma nõuetega kui ka kodanike liikumisega seotud olukord, ühes kohas on vaba liikumine, teises rakenduvad aga välispiiri ületamisega seotud nõuded. Piirkond on üldiselt väga rahulik, asustustihedus hõre, selles loigus pole esinenud ühtegi vahejuhtumit.

Valehäire

Mina ise olen kolmikpunkti kontrollimas käinud ühel korral, kui olin veel teenistuses Misso kordonis, nüüdses Luhamaa piirivalvekordonis. Ükskord tuli Vene poolt vahetu info, et esimese piiriposti juures on piiriületusjäljed. Oli talvine aeg ja tol ajal oli lund väga palju. Sõitsime kordoniülema asetäitjaga Parmu külla ja sinna jätsime ka auto, sest edasi ei olnud sellega võimalik sõita. Pärast pikka aega läbi lume sumpamist jõudsi-me viimaks kohale, aga seal polnud näha ühtegi jälge. Niisiis oli algne info olnud kas vale või kontrollis Vene pool, kas olemas valmis ka nii ekstreemsesse kohta kontrollima minema.

Värskas kordonis valvatakse piiri ja arheoloogiamälestist

Riin Kiik

Värskas piirivalvekordon asub looduskauis kohas Värskas lahe kaldal. Kordon valvab järve- jõe- ja maismaapiiri Piusa jõest Pihkva järve ja Värskas lahene ning siin asuvad kuulsad Saatses saabas ja Kersna lõik. Haruldast kaunit suvepäeval korraldas ringkäigu piirilõigu tähtsamates kohtades kordoni ülema asetäitja pv-ltn Igor Sepp.

Vaid paari aasta vanune kordonihoone asub Värskas lahe kaldal. Maja asukoht on eriline, kuna selle ehitamisele eelnes pikk arheoloogiliste väljakaevamiste periood. Riikliku kaitse alla võetud arheoloogiamälestiseks on 11.-13. sajandist pärit asulakoht. Esmalt suundume vaatama vene piiritähist 537, mis kuulub kordoni jaoks tähtsale alale. Lahe kallas on siit paarisaja meetri

KAGU PVP ERI

kaugusel ja siin lähedal on elumajad, mille juurde toob ka autoga läbitav tee. Toimkond käib siit läbi 1-2 korda ööpäevas. Selle tõestusena kohtume kaheliikmelise jalgsipatrulliga, kes on jalgrattad ümbruse jälgimiseks puu najale toetanud. Vaateulatuses toimetab oma aias kohalik kunstnik, kes leitnant Sepa sõnul on piirivalvuritele hästi teada ning kes on ka hea informaatore, kui midagi kahtlast piiri läheduses peaks toimuma. "Piirivalve on ja peab olema kohalikega oma ja sõber, aga mitte liiga lähedane," räägib Sepp.

Piiritähise lähedus on varustatud liikumisanduritega ning kohe saabubki ORS-ile kontrollkõne, et andurid on tuvastanud meie kohaloleku. "Sellepärast tulebki vajadusest ja plaanist piiriribale läheneda alati korrapidajale teada anda. Igasugune tegevus piiriribale alal, mis segab piirivalvekordoni tegevust, on piirirežiimi seaduse alusel karistatav. Kui piirivalve peab reageerima, on see juba rahu häirimine," seletab Sepp.

Kohtumine kalamehega

Sõidame vaatama ka Vene piiritähist, mis kannab numbrit 518. Piir jookseb siin mööda Kulje lahte, kuhu on hiljuti paigaldatud 4 lisapoid, et piiri natukenegi selgemalt tähistada. Siin käiakse patrullimas autopatrulli ja vaatlusbussiga.

Piiritähise juures üle lahe paistab sinise taeva taustal õigeusu kirik ja piirivalve vaatlustorn. Kodanik siia reeglina omavoliliselt tulla ei tohi. Ometi satub siia aeg-ajalt nn. piiripostituriste, kes üle tõkkepuu vene piiritähiseni lipsavad ja pildistamiseks poseerivad. "Kohalikud selliseid asju ei tee, pigem piirkonda sattunud külalised ja turistid, kes ei tea, kuidas piiril käituda," ütleb Sepp.

Meie üllatuseks ei olnud me piiritähise juures siiski ainsad külalised. Igor Sepp aga sai kaugelt aru, kellega on tegu: "See on ju kollektori Orav! Või ma söön oma mütsi ära!" Selgus, et selleks tarvidust ei olnud, sest kirglik kalamees oli end tõesti laupäeval õngedega ühte oma lemmikpaika sisse seadnud. Saagiga piirivalveameti staabiülem päris rahul ei olnud, aga tuju oli sellegipoolest hea.

Põhimureks piiriposti- ja seeneturistid

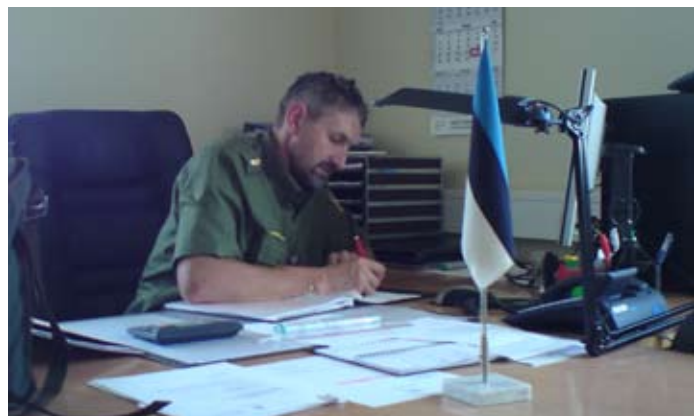
Piiritähise 496 juurde viib samuti autoga läbitav tee, selle lähedusse on aga kerkinud "kahtlaselt suur" maja. "Ju siia on turiste oodata," arvab Sepp. Ilmselt tuleb tulevikus sinna rohkem patrulle suunata.

Lisaks on siin head marja- ja seenemetsad. Need meelitavad ligi nii kohalikke kui inimesi kaugemalt. Just viimaste puhul on probleemiks teadmatust käitumisreeglitest piiritsoonis, samuti kipuvad nad vahel ära eksima. Siinsetes metsades asub ka mitmeid matkaradu, mille kaardid on koguni metsa üles riputatud. Probleemiks aga on, et nendel ei kajastu riigipiir, mis inimesi kuidagi hoiatada võiks. Meie piirivalvurid hoiavad omalt poolt Saatses saapa lõigu lähedusel hoolega silma peal.

Piiripost on huviobjektiks ja tekitab tahtmist pildistada ka kuulsas Saatses saapas. Nimelt viib maantee 1 km pikkuselt Vene Föderatsiooni piiritsoonist läbi ning siin on igasugune peatumine ning kõndimine keelatud. Vahelejäätajatega tegeleb juba Vene piirivalve ja seda kogemust ei ole tavakodanikul küll tingimata vaja.

Vaade üle piiri

Kordoni ülema asetäitja fikseerib kalastaja piiritähise nr 518 juures

Koostöös vene kolleegidega tuleb selgitada piirivahejuhtumite asjaolud

Üldiselt on koostöö Vene piirivalvega piiriesindajate abide taandil hea. Iga juhtumit uuritakse ühiselt, selgitatakse asjaolud ja vormistatakse ühisuurimisakt. Kordon peab tagama 24 h piiriesindaja abi kohaloleku. Hiljuti oli juhtum, kus andur andis signaali korrapidajale, et piiri lähedal on liikumine. Häiregrupp tuvastas piiriribalt jäljed Eesti poolt Venemaa poole ja hiljem leiti jäljed ka vastupidises suunas. Isik õnnestus kätte saada, ise ta ei teadnud, kas ta käis Vene Föderatsiooni poolel. Seejärel toimuski piiriesindajate kohtumine, kus selgitati, et ajutise kontrolljoone ületamist ei toimunud, kuid toimus liikumine Eesti piiriribal. Karistuseks sai isik rahatrahvi riigipiiriseaduse rikkumise eest. Seega ei ole mõtet ilmaasjata riigipiiri lähedal käia.

Radaripilt Mehikoormast

Jõe ja järve peal me seekord ei käinud, kuna paat oli hiljuti just kummalisel moel kai ääres ära uppunud. Informatsiooni veel toimuva kohta saadakse aga hoopis mitte oma korrapidaja ruumist ekraanilt vaid hoopis Mehikoorma kordonist, mille radar "näeb" ka siin piirkonnas toimuvat.

Värska kordon on hinnatud teenistuskohaks ka piirivalvurite endi seas. Setud suhtuvad mundrikandjatesse austuse ja mõistvusega ning seega on keskkond töötamiseks igati hea. Üks hea töökeskkonna põhjusi on ilmselt aga mitmekesisus, mida sinne geograafiline ja looduslik eripära pakuvad.

Schengeni välispiiril juhtub nii mõndagi...

Lauri Hein

piirivalvenooremveebel

Kirde Piirivalvepiirkonna Narva Maanteepiiripunkti
II astme kontrollgrupi ekspert

1. mail 2004 astus Eesti Euroopa Liitu ja poolteist aastat hiljem, jaanuaris 2006, otsustati enne Schengeniga liitumist luua Kirde Piirivalvepiirkonnas Narva MNT piiripunkti ülema korraldusega II astme kontrollgrupp.

Esimesed tulemused ei lasknud end kaua oodata. Kui eelnevatel aastatel juhtus harva, et mõned endiste liiduvabariikide kodanikud läbisid võltsitud passidega Narva Maanteepiiripunkti, siis 2006. aastal tabati juba kolm võltsitud Rumeenia passiga isikut (kes olid tegelikult Moldova kodanikud). 2007. aastal avastati isikkoosseisu vähenemisest tulenevate raskuste kiuste 15 võltsitud dokumenti. Küllaltki olulise panuse valedokumentide avastamiseks on andnud 2006. aastal Reisidokumentide Hinnangu Keskuse korraldatud nädalane spetsiaalne õpe trükitehnikast ja võltsingute uuematest liikidest, mida juhendas dokumentide spetsialist Michael Ternes Saksamaalt. Samuti andis uusi teadmisi mõneaastane koostöö Soome kolleegidega, kellega oleme vahetanud huvitavat ja vajalikku operatiivset infot võltsitud dokumentide ning illegaalsete kodanike piiriületuste marsruutide ja iseloomu kohta.

Eesti võeti 21.12.2007 Schengeni liikmesriikide hulka. Sellega suurenes meie vastutus idapiiril, mis on nüüd ka Schengeni välispiirik. Juba meie head kolleegid Kagu-Soome piirivalve piirkonda jäävatest Vaalimaa, Imatra, Nuijamaa ja Vainikala piiripunktidest hoiatasid meid enne Schengeniga liitumist, et pärast Soome liitumist Schengeniga kasvas neil võltsitud dokumentide hulk märkimisväärselt, lausa kordades.

Ei tulnud meilgi kaua oodata... Esimene eksinud pääsuke oli Nigeeria kodanik, kes 18.01.2008 üritas võltsitud Prantsuse Schengeni viisaga Läti kaudu Eestisse pääseda. Mees tabati Tallinna Reisisadamas, kus ta Soome sideohvitseri abiga kinni peeti.

26.01.2008 proovisid Kirde Piirivalvepiirkonnas Narva Raudteepiiripunkti kaudu riiki siseneda kaks Peruu kodanikku, kes suunati II astme kontrolli, ja kiire pilguheit Saksaa Schengeni viisale näitas, et tegemist on võltsinguga. Oma Soome kolleegidega informatsiooni vahetades selgus, et samasuguste võltsingutunnustega viisad olid eelmisel aastal kasutanud ka teised peruulased Soome piiril.

6.03.2008 proovisid kolm Jordaania kodanikku võltsitud Belgia elamislubadega pääseda Eestisse, ent tänu tähelepanelikele ja kohusetundlikele piirivalvuritele nende sisenemine riiki peatati.

Aprilli keskel avastati juba Vene Föderatsiooni poolel Ivangorodi-Narva suunal ja Kunitsa Gora-Koidula suunal kaks Ghana kodanikku, kellel olid võltsitud Vene viisad. Koostöös Eesti-poolsete ekspertidega tuvastati Ghana kodanikel mõni päev hiljem ka eespool mainitud Jordaania kodanikega üldjoontes sarnased

võltsitud Belgia elamisload. „Invasioon jätkus“ täie hooga...

09.05.2008 üritasid Narva MNT piiripunkti kaudu siseneda liinibussiga viis Colombia kodanikku (kaks perekonda). Juba passikontrolli käigus tekkis Hispaania Schengeni viisad vaadates kahtlus, et nendega pole kõik korras. Täiendav kontroll kinnitas, et tegemist on võltsitud Hispaania viisadega. Hiljem informeerisid meid ka lätlased, et avastasid üheksa päeva pärast Eesti piiripunktis toimunud vahejuhtumit seitse kolumbialast, kelle passidest leiti samasugused võltsitud Hispaania viisad.

12.05.2008 proovisid Narva RDT piiripunkti kaudu riiki siseneda neli Hiina kodanikku, kelle passidest avastas tähelepanelik piirivalvur Beneluxi viisad, mille ülemised servad olid imelikult lõigatud. II astme kontroll tuvastas taas, et tegu on võltsitud viisadega. Nädalapäevad hiljem teavitasid kolleegid Soomest ja Lätist, et avastasid samasugused võltsitud Beneluxi viisad Hiina kodanike passidest ka Soome ja Läti piiril. Võib öelda, et meie Soome kolleegide ennustus on täide läinud.

Sündmusi analüüsisid võib tõdeda, et surve meie piiridele on märgatavalt kasvanud, samal ajal on muutunud ka võltsitud dokumentide kasutamise liigid. Kui eelnevatel aastatel prooviti Eestisse siseneda võltsitud passide ja ID-kaartidega, siis lähikuudel on riiki üritatud pääseda pigem võltsitud Schengeni viisade ja elamislubadega. Kuigi kõik viisavõltsingud olid tehtud erinevate trükitehnikatega, olid need eksperdi silmis enamasti „kirvetööd“ ja üsna kergesti avastatavad, aga asjaga vähem tegelnutel tasuks võltsingukirjeldusi vaadates mõelda, kas tema oleks originaalist erinevad kõrvalekalded avastanud... Enim tähelepanu tuleks pöörata piiril just busside ja rongidega sõitvatele isikutele, kuna piiriületajate kontrollimine ühissõidukites on raskendatud – tuleb arvestada transpordivahendite sõidugraafikutega, aeg on piiratud, valgustus halb jne. Seni on praktika näidanud, et seal on oht kõige suurem ning võltsitud dokumentidega isikud kasutavad võimalust meie piiride turvalisuse kompamiseks. Aga kindlasti ei tasu unustada ka üksiküritajaid, sest infoallikate põhjal võib oletada, et saabumas on tuhandeid inimesi, kes parema elujärje nimel siia õnne otsima tulevad.

2008. aasta I poolel on seega Narva suunal avastatud sama palju võltsdokumente kui kogu 2007. aasta jooksul kokku. Kõigi nende juhtumite kohta on ülevaatlikud võltsingukirjeldused ka TEPI-s olemas. Eriti tähtsaks pean kolleegidevahelist infovahetust piiril toimuva kohta nii meil kui ka piiri taga, siin on meil veel palju arenemisruumi. Samuti pean ülioluliseks kõigi piirivalvurite informeeritust ning iseseisvat enesearendamist, sest magavale kassile üldjuhul hiir suhu ei jookse.

Soovin kõigile piirivalvuritele energiat ja selget silma, avastamiseks piiriületuseks mittevastavaid dokumente ja tagamaks nii meie endi kui ka teiste liikmesriikide turvalisus.

Piirivalvelennukiga Eestimaa kohal

Oliver Prits (Autori fotod)

Lendamas käisid (Pildil vasakult): Piirivalveameti avalike suhete vanemspetsialist Oliver Prits; pv-kol-ltn Valeri Kutuzov, lennukite eskadrilli ülem; pv-kpt Martin Pöder, II piloot; pv-v-srs Kuldar Hanstin, operaator-vaatleja; Piirivalve laev Valvas komandör Peeter Vesselov

Ühel ilusal suvepäeval asusime teele Piirivalve Lennusalga poole, kuhu me pärast tüütuid ummikuid viimaks ka jõudsim. Õnneks on ilm vähemalt lennusõiduks ilus, sõnasin kuumast autost ning liikluskaosest vabanenuna ning nautisin avaral lennuväljal puhunud tuult. Minu sõnade peale muigas operaator-vaatleja Kuldar Hanstin kavalalt, öeldes: „Vastupidi, täna saame kõvasti raputada”. Päikeselise ilmaga olevat nimelt tõusvate õhuvoolude kiirused erinevad. Nimetatud efekt saavutab aga Hanstini sõnul oma haripunkti lõunaajaks. „Mere kohal seevastu raputab meid tuul ning seega tuleb meil õhuaukudega täna kõvasti tegemist teha,“ lisas Hanstin. Mõnusa tuule käest suundusime lennusalga hoonesse ootama patrull-lennu algust.

Tõus kodumaa kohale

Oligi aeg lennukisse istuda. Väike kiirendus hoovõturajal ning hetke pärast olimegi taevaotuses – kaks pilooti, operaator-vaatleja ja kaks piirivalveametnikku.

Miljonärina ma ennast selles väikelennukis siiski ei tundnud. Jäi silma hoopis piirivalvurite professionaalne suhtumine oma töösse ning nende poolt kasutatav tehnoloogia. Sellel lennukil on sõna otseses mõttes kulli pilk. Seda, mida on vaja näha, seda ta ka märkab. Samuti talletab see lennuk mitmesugust infot merel toimuva kohta. Lennuk on varustatud Rootsi päritolu SLAR-iga ehk merereostuse avastamise seadmega. Meie lennu missioon oli avastada võimalikku reostust.

Piloodid olid oma kohad sisse võtnud ja operaator-vaatleja jälgis monitori, avastamaks merel midagi ebakorrapärast. Meie piirivalveametnikena olime nüisama kogemusi omandamas. Meeste omavaheline sidepidamine käib kõrvaklappide vahendusel, kuid lennukis on võimalik rääkida ka ilma nendeta. Tahaks siinkohal

mainida, et vaade nende meeste tööruumist on midagi kirjeldamatut – ilus rohetav Eestimaa umbes kilomeetri kõrguselt. Patrull-lennu ajal nägime nii merd, siseveekogusid kui ka maismaad. Sellist vaadet juba igäiks oma tööpostilt ei näe. Võrdluseks minu kabineti aknast seevastu võib nautida piiratud alaga autoparklat kivimajade vahel.

Vallatud kurvid

Kui olime enam-vähem jõudnud lendamisega ära harjuda, andis fotovarustuse äkiline kukkumine lennuki teisele küljele märku sellest, et olime kurssi muutnud. Sellist manöövrit naljalt reisilennukis ei koge, kus kapten Kutuzov ei olnud kade lennuki tüür-tiiva keeramisel. Vastavalt marsruudile tuli meil selliseid äkilisi manöövreid teha veel mitmel korral.

Töö on põnev, täpsust nõudev ning olenevalt ilmast ja missioonist vaheldusrikas, mis võib kadedakas teha nii mõnegi päevad läbi kontoris töötava inimese. Operaator-vaatleja näitas meile moodsa SLAR-i võimalusi ja kui aknast välja ei vaataks, oleksid justkui Bondi filmidest tuntud salajases jälgimiskeskuses. Kuid aeg-ajalt peab ka aknast välja vaatama, sest oma silm on kuningas. Võtsin põneva lennupäeva jaoks kaasa fotoaparaadi, mida ka usinasti kasutasin liikudes kägarkükis ühe akna juurest teise juurde ja otsides parimat pildistamisnurka. Kuldar Hanstin ütles meile, et mida rohkem me lennu ajal liigume, seda kiiremini hakkab meil paha. Võtsime seda hoiatust ka tõsiselt, et mitte ülejäänud lendu veeta lennuki tagaosas asetsevas WC-s.

Mõnetunnise lennu järel juhtisid kapten Kutuzov ja abipiloot meie lennuki elegantse kaarega taas Tallinna kohale tagasi. Huvitav oli näha ülevalt oma kodu ja ilusat Tallinna vanalinna. Ja sama järsku, kui olime õhku tõusnud, olime ka maandunud. Tunne oli nagu orbiidilt naasnud kosmonaudil. Tänasime lendureid ja toibusime põnevast kogemusest. Lendasime reedesel päeval ja sõitsin sama päeva õhtul maale. Oli lahe, kaval muie näol teatada vanaemale, et ma täna juba käisin siin. Mälestuseks lennust sain lummasid fotod, millest üks paremaid on mul senini arvuti-ekraanil taustafotoks.

Tõnu Reinup – südames ja hinges piirivalvur

Tanel Saarmann

Tallinnast ligi 256 km kaugusele jäävas Võru linnas asub Kagu Piirivalvepiirkonna staap. Kagu piirkonna staapi jagatakse kohaliku päästeteenistusega. Väljas on Eesti suvi oma vihmade ja morni olekuga, selja taga on üle nelja-tunnine bussisõit, aga staabimajja sisenedes läheb seest kuidagi soojaks ja eelnev ununeb kiirelt. Selline on Kagu Piirivalvepiirkonna õhkkond ja selle eest vastutab peasjalikult piirkonna ülem, piirivalvekolonelleitnant Tõnu Reinup.

Tõnu Reinup on pärit Valgamaalt Tagula külast, tema vanemad on elu aeg olnud talupidajad, rasket talutööd on pidanud tegema ka Reinup ise. Hariduse sai ta Antsla keskkoolis ning oli enda sõnul üpris korralik õpilane, „eks sai koerust tehtud ka, nii need poisid kord juba on,“ lausub ta. „Teekond koolist koju oli 9 km pikk, selle ajaga jõudis nii mõndagi korda saata,“ lisab Reinup. Jutu käigus mainib Reinup mitu korda oma vanemaid ning on siiralt tänulik, et nad temaga kannatlikud olid, „kooliteel läks tihti müts või sall kaduma, ema kodus järgmiseks hommikuks juba uue, et külm poissi ära ei võtaks,“ meenutab Reinup.

Esimesed aastad piirivalves

Pärast kooli läks Tõnu Reinup kaheks aastaks Nõukokude Liidu sõjaväkke, teenimiskohaks oli Gruusia pealinn Thbilisi, kus Reinupil senini häid sõpru on. Pärast Eestisse naasmist käis ta erinevatel kursustel, kuni nägi ajalehes kuulutust, et loodavasse Eesti piirivalvesse otsitakse tublisid ja patriootlikke mehi. Kuna vanavanemad olid teda eestluse pisikuga nakatanud, ei mõelnud Reinup pikalt ja läks – ning jäi.

Tõnu Reinup on piirivalves töötanud alates 1990. aastast. „Tänapäeval otsivad inimesed ametit, vanasti otsis amet inimesi,“ rõhutab Reinup. See oligi alus sellele, et kokku tulid teotahtelised ja motiveeritud inimesed. „Meil ei olnud alguses suurt midagi, visati auto pealt maha, näidati kruusahunnikut ja kahte kõverat labidat ning öeldi, et mida kiiremini teete, seda kiiremini tulevad soojakud,“ meenutab Reinup. Kui soojakud lõpuks paika said, olid tingimused neis pehmelt öeldes kehvad, „mitu meest magas ühes soojakus ja igal õhtul ise voodis, võite arvata, et selle tulemusel liikus ringi igasugu lutikaid, kuigi kirbutõrjet tehti,“ ütleb Reinup. „Loomulikult ei saa algusaegu võrrelda tänapäevaga,“ lisab Reinup kiirelt.

Provokatsioonilise küsimuse peale, et kuidas tal õnnestus piirivalves juba algaastatel juhtivatele kohtadele saada, vastab Reinup järsult, endal nägu muigel, et see polevat päris täpne. „Õige piirivalvur peab tegema reaalselt tööd ka piiril, siis mõistab ta tulevikus inimeste muresid paremini,“ ütleb Reinup. „Mina olen ka toimkonnas olnud, kuigi jah, saatus mängis mulle kiirelt võimaluse kätte,“ möönab ta. Algselt oli Reinup

Valga PVP ülem kpt Tõnu Reinup

Valga Piirivalvepiirkonnas rühmaülemaks, juba 1992. aastal sai temast Valga PKP kompanii ülem ja 1994. aastal staabiülem. Mõne aastaga jõudis Reinup Valga PVP ülema kohale ja sealt samale ametipostile Kagu PVPs.

„Ei ole tahtnud ära minna, eestlane on juba selline, et on kümne küünega oma kodukohas kinni,“ ütleb Reinup uhkelt.

Kodukoha patrioot ja loodusemees

Tõnu Reinup on oma kodukoha patrioot, ta töötas Valgas kuni sealne piirivalvepiirkond optimeeriti, sellest perioodist räägib Reinup selgelt tuntava igatsusega, „seal oli tore kollektiiv ja jäid head mälestused, samas on siin Kagu Piirivalvepiirkonnaski väga mõnusad inimesed,“ ütleb Reinup. Ometi pole ta kolinud töökohale lähemale, igal argipäeval sõidab ta tund aega tööle Võrusse ja sama kaua tagasi, ikka Valgast. „Ei ole tahtnud ära minna, eestlane on juba selline, et on kümne küünega oma kodukohas kinni,“ ütleb Reinup uhkelt.

Reinup on läbi ja lõhki maamees, paistab, et ta tunneb ennast looduses hästi ja suurlinna elu talle ei sobiks. Ka piirivalves olevat kohe näha, kes on maalt, kes linnast. „Maainimene teab, miks vares metsas kraaksub, oskab kuulata looduse hääli ja näha katkist ämblikuvõrku, linnast pärit piirivalvur ei oska selliseid asju tihti märgata, kuid samas on ta inimestega suhtlemises julgem ning sobib seetõttu piiripunkti paremini,“ räägib Reinup. Kui mees ei oleks piirkonna ülem ja saaks valida, mis ametit pidada, siis läheks ta kindlasti rohelist piiri valvama, et oleks loodusele lähemal.

Valga Piirivalvepiirkonna ülemaks saamisest allkirja kaugusel: üleandmise-vastuvõtmise akti allkirjastamine 1998. aastal.

Foto: erakogu.

Oma piirkonna kohta ütleb Reinup, et see on eriline koht kas või seetõttu, et siin elavad mulgid, võrokased ja setud. Lisaks ühinevad siin ühes punktis kolme riigi piirid (millest on meil ajakirjas ka juttu – kolmikpunkt, toim).

Tõnu Reinup on olnud nooruses päris kõva spordimees, nüüd jäävat aega küll väheseks, aga laskmises on ta oma piirkonnas ikka esimeste hulgas olnud. „Spordipisik oli kunagi lausa nii suur, et võtsin sageli koolist koju minnes (9 km) aega, kui kiiresti suudan distantsi läbida, selle kohta pidasin tabelitki,“ räägib Reinup.

„Olen ka oma noorematele kaastöötajatele öelnud, et nende seast peab tulema see inimene, kes mind ükskord siin piirivalves asendab,“ ütleb Reinup.

Oluline on haridus, kuid ka tugev tahe

Koolitee oli küll ammu selja taga, aga 2002. aastal asus Tõnu Reinup õppima Eesti Põllumajandusülikooli kaugõppes ja sai 2005. aastal bakalaureuse kraadi maamajandusliku ettevõtluse ja finantsjuhtimise erialal. „Magistrisse ei ole veel plaanis minna,“ naljatleb Reinup. Siit pöördubki meie jutt õppimisele ja noortele. „Olen alati valmis oma alluvaid kõrghariduse omandamisel toetama ja mõistan, kui rakse on töö kõrvalt sellega tegeleda, paljust tuleb loobuda,“ ütleb Reinup.

Noortele ütleb Reinup, et piirivalvuri ametit valides ja seda eriala õppides tuleb sügavalt enda sisse vaadata ja küsida, kas selleks ollakse valmis. „Kurb on vaadata noori, kes äsja kooli lõpetanud piirivalvuritena tulevad tööpostile ja paari nädala pärast taipavad, et see pole ikkagi nende koht,“ räägib Reinup. „See on eelkõige traagika inimesele

endale, kuid halb on see ka organisatsioonile,“ lisab ta. Reinup tunneb muret ka tänapäeva noorte tervise pärast, sest on näha, et füüsiliselt ollakse tihti viletsamad kui eelnevad põlvkonnad. Siiski soovib piirkonna ülem kõigile piirivalvuriks õppijaile jõudu ja jaksu. „Olen ka oma noorematele kaastöötajatele öelnud, et nende seast peab tulema see inimene, kes mind ükskord siin piirivalves asendab,“ ütleb Reinup.

Kuidas kordoniülemat poriseks teha?

Muidugi palusin Tõnu Reinupil meenutada teenistusajast midagi naljakat. Mees mõtleb veidi ja räägib loo, millega temal endal küll otsene side puudus. „Metsas käisid kontrollretkel kaks piirivalvurit, üks vanem, austatud mees, kordoni ülem, teine noorem ja kogenematum, ajateenija, piirivalvur. Noorem kõndis veidi ees, vanem tema järel. Ühtäkki viskus noorem mees pikali ja roomas küünarnukkidel vanema juurde ning teatas, et nägi eespool karu. Vanem mees teadis küll, et karusid on selles kandis üpris harva liikumas nähtud, aga viskas end samuti kõhuli, ja nõnda nad kahekesi seal poris roomasid. Mõne aja pärast nähti, et patrullrajal istub kobras, noor linnamees oli heal toidul olevat kobrast karuks pidanud ja nõnda said kaks hambuni relvastatud vormis meest taas poris püherdada.

1994. aasta suvel Eesti-Läti piiril 180. piirimärgi juures.

Foto: erakogu.

Eesti ja Soome piirivalved tõhustavad koostööd

25. juulil allkirjastasid Piirivalveameti peadirektor kol-ltn Roland Peets ja Soome Vabariigi Piirivalveameti ülem viitseadmiral Jaakko Smolander Eesti ja Soome piirivalveametite uue koostööprotokolli.

Koostöö eesmärgiks on piirivalveametite piirikontrolli-, järelvalve- ja kuritegevuse tõkestamise ressurside planeerimine nii, et Eesti ja Soome vahel kuritegelikel eesmärkidel liikuvate isikute, gruppide ja ujuvvhendite suhtes võib massilise piirikontrolli asemel rakendada vajalikuks osutuval meetmeid ühise olukorrahinnangu, riskianalüüsi ja profileerimise põhjal.

Piirivalveametite vaheline operatiivne koostöö seisneb teabe ja kogemuste vahetamises, piirikontrolli arendavas tegevuses, sisepiiridel toimuva ametkondliku koostöö arendamises, kontaktisikute vahetamises ning kriminaalluurealases koostöös.

Koostööprotokolliga tihendatakse Soome ja Eesti piirivalvealast koostööd nii peadirektorite kui ka staapide tasandil, samuti piirkondade ja allasutuste vahel. Pooled vahendavad teavet ja kogemusi muuhulgas väljaõppe ja arendustegevuse kohta.

Piirivalveameti peadirektor käis visiidil Saksamaal

26. augustil viibisid Piirivalveameti Peadirektor pv-kol Roland Peets ja staabiülema asetäitja rahvusvahelise koostöö alal pv-mjr Inge Lindsaar visiidil Saksamaal Potsdamis.

Visiidi raames andsid Saksa Föderaalpolitsei esindajad ülevaate Saksa Liitvabariigi politsei organisatsioonis toimunud muudatustest. Piirivalveameti peadirektor ja Saksa Föderaalpolitsei Rahvusvaheliste Asjade ja Euroopa Koostöö Direktooraadi Ülem allkirjastasid 2008.-2009. aasta kahepoolse

koostöö projektplaani, mille alusel vahetavad pooled kogemuste saamise eesmärgil ametnikke.

Projektplaanis tuuakse välja ka mõlema poole kontaktpunktid informatsiooni vahetamise tagamiseks 24/7 tõhustamaks Eesti ja Saksa kodanike piiriületust ning lahendamaks sellega seonduvaid probleeme. Protokoll sisaldab ühistegevusi 2008/2009 andes võimaluse nii PVA kui PVP-de ohvitseridele tutvuda piirikontrolli parimate praktikate ja koostööga nii Saksamaal kui Eestis.

Piirivalvemissioon Gruusias jätkub

Möödunud aasta märtsist alates viibib Thbilisis Eesti piirivalvur, kes lähetati Gruusiasse Euroopa Liidu piirivalvemissiooni koosseisus. Euroopa Liidu piirivalvemissiooni raames Gruusiasse saadetud piirivalvekapten KALLE KANDROO rääkis ajakirjale „Piirist Piirini“ lühidalt oma missioonist ja Thbilisis valitsevatest oludest.

Missioon, mille raames Thbilisis viibin, algas 2005. aasta septembris ning selle valmistas ette meie endine kolleeg Harly Talts. Enne mind viibis sellel missioonil Tamar Tamm. Praegu omab missioon mandaati 2009. aasta märtsini, kuid eeldatavasti seda pikendatakse. Minu lähetus algas eelmise aasta märtsis ning kestab plaani kohaselt tuleva aasta 20. veebruarini.

Missiooni eesmärk on nõustada Gruusia piirivalvet ja abistada Euroopa Liidu eriesindajat Gruusias. Arvan, et missioonist on Gruusia piirivalvele suur kasu, seni on meie tegevust väga kõrgelt hinnatud.

Praegu viibin Thbilisis, kuid enne Vene–Gruusia konflikti algust oli meie meeskond jagatud kaheks: üks tiim töötas Thbilisis ja valmistas dokumente ette, teine tiim, kus ka mina välisvaatlejana töötan, viibis suurema osa ajast väljaspool Thbilisit, külastades Gruusia piirivalvekordeoneid. Tavaliselt ööbisime kohapeal, telkides.

Sõjategevuse tõttu Gruusias on meie põhitegevus hetkel peatatud, kuid valmistame ette uut vaatlejate missiooni.

Intervjuu Vene Föderatsiooni loode ringkonna ülema kindral-leitnant Nikolai Kozikuga

Kaisa Pungas

Kuidas hindate Eesti Piirivalve koostööd Vene Föderatsiooni Piirivalve loode ringkonnaga? Millistes valdkondades loodate koostöö paranemist?

Kõigepealt soovin tänada Eesti Piirivalvet kutse eest, tänu millele saabusid Vene Föderatsiooni piirivalvurid ja Vene Föderatsiooni Tolliteenistus Eestisse. Küllakutse näitab seda, et mõlema riigi ametkonnad teevad oma ülesannete täitmisel tihedat koostööd. Meievaheline koostöö kinnitab seda,

et valitud tegevussuund on õige. Oleme loonud oma kodanikele soodsad tingimused piiriületuseks, võttes kasutusele maksimaalsed abinõud neutraliseerimaks ohtusid, mis võiksid nii Vene kui Eesti poolel piiriäärsetel aladel tekkida. Põhiseisukohad, millele koostöö käigus tähelepanu pöörame, on salakaubavedu, narkootikumid ja illegaalse immigratsiooni tõkestamine, otsingu- ja päästetegevus. Tulemusena on näha positiivset dünaamikat, sest statistika näitab kuritegevus vähenemist piiril. Kindlasti otsime ka uusi teid koostööks.

Kas Vene Föderatsiooni Piirivalvel on Eesti Piirivalvelt ka midagi õppida?

Mitmed Vene Föderatsiooni Piirivalves toimunud reformid kinnitavad, et organisatoorne juhtimisstruktuur on lõplikult paigas ning muutunud on piirivalveteenistuse staatus Venemaal. Samuti on uuenenud personali ettevalmistamise kord – nüüd on Vene Föderatsiooni Piirivalves täielikult uus lähenemine personali koolitamisele: loobusime ajateenijatest ning läksime üle kutselisele komplekteerimisele, mis tähendab lepingu alusel töötamist reamehest vanemohvitserini ja kõrgemal. Muudetud on ka ümberõppe programmi nendele, kes varem piiril töötasid.

Tehnilise varustatuse koha pealt oleme suuri edusamme teinud võrreldes selle ajaga, mil piiril olid traataed, metallväravad ning mehhaaniliselt maha märgitud piir, need olid eelmise sajandi igandid, milles oleme loobunud. Oleme siirdunud uute tehnoloogiate juurde, seejuures oleme kogemusi saanud nii Soome kui Eesti kolleegidelt. Samuti jagame oma teadmisi eestlastega. Teavet sellest, mis toimib paremini, saab omavahel vahetada. Mis on meil head, saavad üle võtta Eesti piirivalvurid ja mis on Eesti piirivalves head, saame meie eeskujuks võtta.

Eesti liitus eelmise aasta lõpus Schengeni viisaruumiga, see tõi kaasa mitmeid muudatusi Eesti Piirivalve töös. Kuid võrd on Eesti liitumine Schengeni viisaruumiga mõjutanud Vene Föderatsiooni Piirivalve tööd?

Tervitused Kosovost!

Vaino Kõva
piirivalvekapten

Lausa hämmastav, kui kiiresti aeg lendab! Kui ma õigesti mäletan, kirjutasin oma eelmise kirja lõpus sellest, kuidas ma Pristinas kahe meie KFOR-i ohvitseriga kokku sain. Peagi olime nendega juba kontaktid loonud ning juunis kutsusid nad meid Mitrovica lähistel asuvasse Taani KFOR-i laagrisse (camp) jaani- ja võidupüha tähistama, sest seal paikneb ka Eesti KFOR-i rühm. Mõistagi oli minu üllatus suur, kui selgus, et selle rühma koosseisus teenib ka kolm endist piirivalvurit ja üks praegu teenistuses olev piirivalvur, nimelt Ainar Raju Vastse-Roosa piirivalvekordonist. „Meie“ all pidasin aga silmas seda, et siin Kosovos, täpsemalt Pristinas, on veel teisigi eestlasi, nagu minu missioonikaaslane Kristiina, EL-iga lõimumise

Kindral-leitnant Nikolai Kozik

Viimase poole aasta jooksul suurenes piiriületajate arv Vene-Eesti piiril 10-12%. Sellega suurenes ka potentsiaalsete piiririkkujate arv kolmandatest riikidest, kes tahavad illegaalselt Eestisse pääseda, et sealt edasi mujale Euroopasse, näiteks Skandinaavia maadesse minna. See on sundinud Vene Föderatsiooni valvet piiril tugevdama ja koostööd Eesti Piirivalvega tihendama. Samas kui seadusekuulekas kodanik saabub piiripunkti, võib ta piiri ületada hoolimata sellest, kas tegu on kolmandate riikide kodaniku, Vene kodaniku või Euroopa Liidu kodanikuga. Piirivalvuritele tähendab see lisakoormust, kuna kodanike liikumisest peab üksteist operatiivselt teavitama. Kõige tähtsam, millest räägiti ka tänasel kohtumisel on operatiivne teavitamine ja sama kiire reageerimine.

Kirjeldage palun oma eredaimat mälestust seoses Eestiga.

Kõige meeldejäävamad on eilsed ja tänased sündmused, kuna olen esimest korda Eestis. Oli huvitav vaadata Tallinna linna, eriti vanalinna. Veendusin veel kord, et siinsed inimesed töötavad innukalt, et oma maad propageerida. Inimesed teevad tööd selleks, et meelitada siia investeringuid, turiste ja tutvustada siinseid ilusaid paiku. See on väga oluline.

töögruppi juhtiv Mailis ja samasse töögruppi kuuluv Anneli. 14. augustil sõidame taas samasse laagrisse, et uuele tulijale tere tulemast öelda ja teenistust lõpetava eestlaste rühmaga hüvasti jätta.

Juuli algul käisin korra kodus ära, kusjuures tagasi lendasime juba koos abikaasa ja pojaga, kes tulid minu juurde oma puhkust veetma, et ilusat ilma nautida ning Kosovos ja selle naaberriikides veidi ringi vaadata. Esimene naaberriik, mida külastasime, oli Makedoonia. Jäime selle sõiduga väga rahule. Kuid möödunud nädalavahetusel käisime Albaanias, täpsemalt Kukese linnas, ja see reis jäi meelde juba palju eredamalt.

Enamasti teatakse Albaaniat kas Euroopa vaeseima maa või siis punkrite ja vanade mersude vabariigina. Alustasime oma reisi Morina piiripunktist, kuhu jätsime minu käsutuses oleva džibi, kuna miskipärast puudus sellel Albaania kindlustus. Kosovo piirivalvuritel kuulnud jutud selle kohta, et piiripunktis saab Albaania poolel kohe takso võtta ja ilma suuremate probleemideta Kukese linna sõita, ei pidanud siiski paika. Kuna meil polnud vähimatki soovi otsekohe ringi keerata ja tagasi minna, alustasime oma reisi jalgsi lootuses häälega kohale jõuda.

Jalutasime oma pool tundi lõõmava päikese all, hääletades mööduvaid sõidukeid, mis aga külma rahuga oma teekonda jätkasid. Meie üllatuseks peatus äkki üks päevinäinud Mercedes, mis oli kindlasti üle kolmekümne aasta vana, tublisti roostes ja ilma ühe esituleta. Autos oli kokku neli meest ja pärast pisukest kauplemist võeti meid 20 € eest peale. Nüüd oli selles mersus kokku juba seitse inimest, kolm ees ja neli tagaistmel. Autojuht oli ilmselgelt rahul, et tal õnnestus turistid peale võtta ja veidi lisaraha teenida. Mõne aja pärast jõudis ta järele ühele meist külma rahuga möödunud mikrobussile, sundis selle käevibutusega peatuma, käsutas oma esialgsed reisijad autost välja ja pressis need niigi ülerahvastatud bussi peale. On ütlematagi selge, et ega teised eriti rahul polnud, aga ega omaniku vastu saa. Mind paluti istuda esiistmele ja sõit jätkus. Ilmselt sai autojuht sellest valesti aru, kui ma ühel hetkel turvavöö kinnitasin, aga vahepeal kippus kiirus ikka ülearu suureks minema ning möödasõidumanöövrid läksid eriti ohtlikuks. Albaania teeolude kirjeldamine on tänamatu ülesanne, sest need ei vasta vähimalgi määral meie arusaamale teest või maanteest.

Pärast seda, kui olime elusate ja tervetena Kukesse jõudnud, asusime otsemaid endale ööbimispaika otsima. Viimaks jäime peatuma

Vaade meie hotelli aknast

Foto: Vaino Kõva

ülimalt moodsas ja ilusas hotellis nimega Amerika, kus me 40 € eest ühes imekenas toas end sisse seadsime. Kukes on ainus linn maailmas, millele on antud Nobeli rahupreemia, sest Balkani sõja ajal sai seal peavarju üle poole miljoni Kosovo sõjapõgeniku. Kuigi Kukes asub looduskaunis kohas, on see vaieldamatult üks koledamaid linnu kogu maakeral. Vähemalt mulle tundus, et kohalike inimeste elukvaliteet jääb Kosovo albaanlaste omale tunduvalt alla. Sealsed elanikud näisid kuidagi kinniste ja rusututena, nagu ka 1970. aastatel ehitatud Kukese linn ise. See oli kuidagi räämas ja hall, majad olid armetus seisus, kõikjal vedeles praht ja sodi ning tänaval sõitsid ringi üliivanad, roostes, logisevad ja tossavad mersud. Kui me järgmisel päeval Kosovosse tagasi jõudsime, tundus, nagu oleks päike pilve tagant välja tulnud. Kõik paistis nii ilus ja helge.

Ühisõppusel harjutamine annab kindlustunde

Tomas Kazlas
piirivalveleitnant
PLV-106 komandör

8.–10. juulini osales Eesti piirivalve Vene Föderatsiooni vetes toimunud rahvusvahelisel merepäästeõppusel, millest võtsid osa Eesti, Soome ja Venemaa piirivalvelaevad ja helikopterid.

Üldjuhul peetakse õppuste käigus kõige olulisemaks ülesandeks raadioside loomist osapoolte vahel ja selle probleemideta ülalpidamist operatsiooni vältel. Esmalt anti Eesti ja Soome piirivalve laevadele ülevaade olukorrast, ühtlasi said nad MRCC-i kaudu loa sisenemiseks Vene Föderatsiooni vetesse ning tegid koostööd Vene piirivalvele kuuluva alusega Korolev.

Simuleeriti olukorda, kus väikelaev koos seal viibivate illegaalsete immigrantidega sõitis madalikule, mille tagajärjel osa pardal olnud inimesi sattus vette, laev ise lekkis ja masinaruum süttis põlema.

Õppus merel

Foto: Jaak Tamm

Vastuoluline „kannatanu“

Kui side oli loodud, jagas OSC Korolev laevadele otsingurajoonid, et leida vees olevaid „inimesi“. Otsingust võtsid osa ka kõigi õppusel osalenud riikide helikopterid, mille pealt harjutati inimeste veest vintsimist ja hiljem nende üleandmist OSC pardale. Meie omakorda suundusime laevaga otsingupiirkonda, kus ilmastik lubas veesata ka mootorpaadi, et operatsiooni tõhustada. Ilmastikuolud olid isegi liiga soodsad ning polnud võrreldavad reaalse tingimustega, mil õnnetused tavaliselt juhtuma kipuvad. Puhus idakaare tuul 3–6 m/s, taevas oli peaaegu pilvitu, nähtavus oli hea, õhutemperatuur oli 21° C.

Peatselt leidis meie paadi tiim veest ühe „kannatanu“, kelle juurest leiti ingliskeelne märg, „jalaluu murd“, mis vene keeles oli aga hoopis „käeluu murd“. Seega asetasime igaks juhuks lahased mõlemale jäsemele. See „kannatanu“ oli meie esimene ja viimane päästetu. Helikopteriga aga päästeti kaks nukku.

Hiljem tuli meie laeva tiim saata „kannatada“ saanud laevale veega võitlema. Neljaliikmelisel tiimil oli kaasas portatiivne mootorveepump, millega imiteeriti vee väljapumpamist. Soomlased said ülesandeks suitsu sukelduda ja otsida kadunuks jäänud inimesi laeva pardalt.

Üldiselt jätsid merepäästeõppused igati positiivse mulje, mõningaid raskusi valmistasid sideprobleemid laeva ja merevalvekeskuse/helikopteri/meie toimkonna vahel. Meeldejääviks tegid need päevad soodsalt soe ja päikesepaisteline ilm, kaunis loodus ning meeldiv vestluspartner lootsi näol, tänu kellele võisime veenduda, et lihtnimese soovid ja arusaamad on rahvusest ja riigi poliitikast sõltumata paljuski sarnased.

Merepääste kogemusi on alati vaja

Õppused aitavad täiendada ja süvendada teadmisi, sest kaugeltki

kõik piirivalvelaevadel teenivad ametnikud pole veel sedalaadi õppustest osa saanud. On õpetlik jälgida, kuidas keegi eri ülesandeid teostab ja missugust tehnikat selleks kasutab. Selliseid õppusi tuleb korraldada järjepidevalt, sest ainult nii saadakse uusi kogemusi ja tekib kindlustunne. Samuti annab see hea võimaluse õpitud võõrkeelt praktiseerida.

Olen osalenud mitmetel erinevatel õppustel, näiteks Baltops 2000, kus paljude ülesannete hulgas tuli ka otsingu- ja päästegevust harjutada, samuti olen kolmel korral osalenud õppusel SAREX. Saadud kogemusi on oma igapäevatöös tulnud sageli rakendada. Osaletud on Copterline'i õnnetuses kannatanute otsingutel ja turvamises. On olnud ka kurioosseid juhtumeid, nagu näiteks lugu ühe purilauduriga, kes sõbra väitel oli merel kadunuks jäänud. Hiljem selgus, et samal ajal, kui toimusid purilauduri otsingud, jõi mees ise oma suvemajas kohvi. Samuti otsisime kord tiheda lumesajuga Suur-Pakrist läände jäävates vetes inimesi, kes olevat lennuõnnetuse tagajärjel merre sattunud. Hiljem osutus see aga valehäireks.

Eesti merepäästevõimekust hindaksin pigem kehvapoolseks. Laevad ei vasta kaugeltki kaasaja tingimustele ja remondid neelavad niigi väikese eelarve juures suuri summasid. Samas peetakse ülal kulukaid vanu laevu, mille päästetööks vajalik erivarustus (nii tehniline pool kui spetsiaalsed riietuskomplektid) jääb mõnel juhul alla isegi väikestele piirivalve mootorpaatidele.

Lisaks meremeeste kohustuslikule koolitusele merekoolides oleks kõigil laevadel ja ka merevalvekeskuses töötavatel inimestel vaja rohkem merepraktikat ja piirivalvurite tööga seonduvat täiendkoolitust. Eeskujusid ei ole vaja kaugelt otsida – Soome piirivalvelt on õppida rohkem kui küll. Eesti inimesed muutuvad üha jõukamaks ning suudavad soetada endale kaatraid, paate, jahte, millega mööda meresid sõita. Aukartus mere ees ja rannarahvale omane teadlikkus aga puuduvad ning seepärast ongi õnnetused kerged juhtuma.

Toimus korruptsioonivastase võitluse koolitus

Heikki Meejärvi

Piirivalveameti siseauditi jaoskonna peaspetsialist

Juuni oli Eesti Piirivalve siseaudiitorite ja teabeohvitseride jaoks eriline kuu, kuna Eestise saabusid meie koostööpartnerid Hubertus Wollny ja Carsten Scharnberg Saksa Föderaalpolitseist, et jagada oma teadmisi korruptsioonivastase võitluse ja selle ennetamise kohta.

Koolitus toimus Piirivalvekolledžis, mis andis võimaluse nauvida ilusat loodust, värsket õhku ja vaikust ning löi osalejatele hubase miljöö teadmiste ja kogemuste vahetamiseks.

Mis on korruptsioon?

Igal tsiviliseeritud ja majanduslikult edukal riigil on probleem, mis on eriti teravalt tunda just avalikus sektoris – selle tume da, ent inimliku, õigust eirava nähtuse nimi on korruptsioon.

Korruptsioonivastase seaduse järgi loetakse korruptiivseks teoks ametiisiku poolt oma ametiseisundi ärakasutamist omakasu saamise eesmärgil, tehes põhjendamatuid ja õigusvastaseid otsuseid või toiminguid. Korruptsiooni enimlevinud elemendid on pistis ja altkäemaks, mille kohta oleme kõik ajalehtedest üht-teist lugeda saanud.

Koolitajad ja koolitus ise

Koolituse puhul paistis kõigile silma, kui südamest ja hingega koolitajad oma tööst rääkisid. Neid oli hea jälgida ja kuulata, tekkisid väga elavad diskussioonid, kus Eesti Piirivalve ametnikud jagasid praktilise töö käigus saadud kogemusi oma kolleegidega Saksa Föderaalpolitseist.

Toodi esile korrupsiooni kui mõiste formaalsed ja materiaalsed tunnused, mis aitasid paremini mõista, mida tähendab korrupsioon ja kuidas seda praktikas ära tunda. Vaadeldi ka korrupsiooni inimlikku poolt psühholoogilisest ja sotsiaalsest aspektist ning anti suuniseid, kuidas korrupsiooni ennetada. Läbiv teema kogu koolituse vältel oli korrupsiooni ärahoidmine.

Elavat arutelu tekitas riigihangete regulatsiooni erinevus Eestis ja Saksamaal, mistõttu tekkis mõlemal vestluse osapoolel palju küsimusi ja mõtteid riigihangetesüsteemi võimalike kontrollaspektide üle, aidates seeläbi olukorda parandada ja võimaldada preventiivset kontrolli ka Eestis.

Rõhutati vajadust töötada korrupsiooni ärahoidmise puhul mitte ainult internselt, vaid ka pöörata suurt tähelepanu eksternsetele aspektidele, mis Saksa Föderaalpolitsei praktika kohaselt on tõhusam korrupsiooni vastu võitlemise viis. Eksternse preventiivse tegevuse all peetakse silmas näiteks kaaskodanike teavitamist korrupsiooni tunnustest, vihjetelefonide olemasolu, korrupsioonile viitavate andmete esitaja ano-

nüümsuse tagamist ja muud analoogset tegevust. Preventiivne töö korrupsiooni vastu võitlemisel on tähtis riigi kodanike usalduse võitmiseks. Hilisem tagajärgede likvideerimine on kahjulik ja demoraliseeriv, kuna riigiaparaadi ja ametnike maine kaaskodanike silmis langeb.

Huvitavaks tegi eelnimetatud koolituse ennekõike see, et oli võimalik omandada nii eesrindliku riigi nagu Saksamaa korrupsioonivastase võitluse kogemusi nii teoreetilisel kui ka praktilisel tasandil.

Sedalaadi koolitus oleks kindlasti hariv ja huvitav igal tasandil teenistujale. See omakorda aitaks kaasa preventiivse korrupsioonivastase võitluse efektiivsusele Eestis. Seeläbi saaksime kõik anda oma panuse õigusriigi põhimõtte arendamisel Eestis.

Suur tänu koolituse korraldajatele Piirivalveameti koolitus-arendusjaoskonnast huvitavate lektorite, looduskauni toimumiskoha valimise ja meeldiva seltskonna komplekteerimise eest.

Piirivalvurid said päästekutsungi Läti territoriaalvetest

Janne Mets

Lääne Piirivalvepiirkonna avalike suhete spetsialist

2. juulil sai Lääne Piirivalvepiirkonna Kuressaare Merevalvekeskuse piirivalvekorrapidaja teate Läti rannaveses uppumisohtu sattunud mootorlaeva kohta.

Kell 10.22 edastas Riia Merepäästkeskus abikutsungi Kuressaare Merevalvekeskusele, teatades, et Läti rannikust umbes 16,5 kilomeetrit läänes ja Ruhnu saarest 46,5 kilomeetrit ida suunas on uppumisohtu sattunud mootorlaev Monami.

Laev lekkis ja oli iga hetk merepõhja vajumas, mistõttu meeskond oli sunnitud päästeparvedesse ronima. Kolm meeskonnaliiget aga sattusid vette ja neid ei õnnestunud päästeparvedesse tõmmata. Kuna vee temperatuur sündmuskohal oli suhteliselt madal (+15 °), olid kolm meeskonnaliiget alajahtumisosus. Laevapere liikmeid päästis vaid kiire tegutsemine. Tuule tugevus sündmuskohal oli 6 meetrit sekundis, õhutemperatuur +18 °...

Nii algas eile Läti ja Eesti ühisõppus Liivi lahel, mille eesmärgiks oli Riia, Kuressaare ja Tallinna merevalvekeskuste korrapidajate ning päästeoperatsioonil osalejate omavahelise kommunikatsiooni harjutamine ning päästeoperatsiooni juhtimise ja koordineerimise alase koostöö arendamine. Päästeoperatsioonil osalesid Lääne Piirivalvepiirkonnast Kuressaare, Ruhnu ja Pärnu piirivalvekordonite toimkonnad. Päästeoperatsiooni üldjuht oli Riia Merepäästkeskus, kelle algatusel õppus ka korraldati.

Pärast abikutsungi edastamist anti käsk valmisolekuks nr 1 kolmele piirivalvekaatrile, mis tol hetkel asusid Ruhnu ja Kihnu sadamates. Edasi asuti tegutsema vastavalt sündmuste käigule.

Kutsung Läti territoriaalvetest – „Kannatanu“ päästmine
Foto: Lääne PVP

Välisvetes toimunud õppust koordineeris Eesti poolt Kuressaare piirivalvekordoni vanemallohvitser pv-vbl Janek Koplimäe. Koplimäe sõnul jõudis Kuressaare piirivalvekordoni kaater sündmuspaika kell 12.15, misjärel alustati „kannatanute“ otsinguid. Kell 12.32 leidis Ruhnu kordoni toimkond esimese otsitava, samal ajal kui Kuressaare kordoni toimkond avastas juba ka teise „kannatanu“. Kolmanda „kannatanu“ leidsid lätlased kell 13.03. Kannatanute tervislik seisund oli hea ning lätlaste piirivalvelaevaga toimetati nad Lätimaa randa.

Õppuse raames anti valmisolekukäsk ka lennusalga helikopterile, kuid helikopterimeeskonna abi seekord vaja ei läinud. Ametkondadevahelised kokkuvõtted õppusest arutatakse ühiselt läbi Riias toimival nõupidamisel.

Soome merepiirivalvurid teostavad hüljeste seiret

Refereeris ja tõlkis: Diana Dubas

Juba kaheksa aastat on Soome piirivalvurid viinud Merenkurkus läbi hüljeste seiret. Esimestel aastatel, kui talviti oli meri enamasti jäätunud, tehti väljasõite patrull-laevadega. Viimastel aastatel on toetunud Vallgrundi ja Valassaarte merepiirivalve varustusele ja isikkoosseisule.

Iga-aastaselt hüljeste paljunemise perioodil tegeldakse viigrivaatlusega, samuti jälgitakse merikotkaste, kajakate ja hangelindude tegemisi. Seire ajal mõõdetakse jää paksust ja seadistatakse Inglismaalt remondist tulnud laevale elektroonikat.

Soome merepiirivalvurid võivad tõdeda, et kui mõned erandid välja arvata, ei saa hülged ka sel aastal Merenkur-

kus poegida. Jääolud on aastaaja kohta uskumatult kehvad ning poegimiseks sobivat jääd lihtsalt pole. Vaatlejad ei ole täheldanud ka ühtegi juhtumit, kus hülged oleksid tulnud maismaale poegima, nii nagu nad teevad seda lõunapoolsetel aladel.

Samasuguseid tulemusi on Merenkurkus toimunud vaatlustel saadud ka neljal varasemal aastal. Põhjalahe põhjaosa (Perämeri) jääsupis peab toimuma märkimisväärne muutus, et hallhüljeste arvukus suurenema hakkaks.

Refereeritud artikli täisversioonid leiata:

Soome Piirivalve ajakiri Rajavartioloitos, märts 2008 (lk 16-17)

Vastutuse piirkond – kaugeim põhi

Refereeris ja tõlkis: Georgi Skorobogatov

Arktika on põhjapolaarpiirkond, millele on iseloomulikud karm kliima, miinuskraadides aasta keskmine õhutemperatuur ning jääliustikud. Siin asub Franz Josephi maa – saarestik, mis koosneb enam kui 190 saarest. Nendest on elamiskõlblikud ainult kolm – sealhulgas ka Aleksandra maa. Sellel saarel asub Vene Föderatsiooni Föderaalne Julgeolekukomitee (FJK) Arhangelski oblasti piirivalvepiirkonna Nagurskoje osakond – Venemaa kõige põhjapoolsem eelpost. Vene Föderatsiooni piirivalve tegutseb Franz Josephi maal alates 1984. aastast.

Osakonna hoone on hiljuti valminud ning selle ehitamist kureerisid FJK juhtivad ametnikud ja Venemaa president. Uue kompleksi ruumid on korralikult köetud, korterid on projekteeritud nii, et akendest avaneb vaade nii välja, talvele, kui ka hoone sisemisele “suvele” – kompleksi sisse on projekteeritud aatrium, mida kaunistab kunsttaimedega talveaed ning taevasse kujundatud pilvedega. Samuti on aatriumis laternatega pingid, malelaud, hiiglaslik akvaarium kaladega, kohvik, kodukino ja laste mänguväljak. Kompleks on varustatud kõige moodsama tehnikaga.

Teenistuse eripärad

Osakonna ülema kapten Maksim Nossovi väitel, kes on oma ametikohal töötanud juba kolm aastat, on siinse piirivalveteenistuse põhieesmärgiks kohalolek ning Vene Föderatsiooni lipu hoidmine. Ta arvab, et kui Vene piirivalvureid seal ei oleks, oleksid nende koha hõivanud norralased, ameeriklased ja inglased.

Teenistus Arktikas on raske ning sellega tulevad toime vähesed. Kuigi olemasolevad materiaalsed hüved ja soodustused

on ahvatlevad, seab teenistuskoha eripära omad tingimused. Kulus palju aega, et luua selline meeskond, mille kohta mitte ainult ülemused, vaid ka tavalised piirivalvurid võivad öelda, et “meie kõik oleme üks suur pere”. Kõige tähtsamad, kohustuslikud nõuded piirivalvurile on täielik eneseohverdamine ja absoluutne korrektsus kõiges.

Enamik teenistujatest on noored mehed, kes on hiljuti perekonna loonud või plaanivad teha seda lähitulevikus. Loodud on sellised tingimused, et nad saavad teenistuskohas elada koos perega igati täisväärtuslikku elu.

Ilmastikutingimused on karmid ja muutlikud ning “edasi-tagasi” komandeering võib kujuneda hoopis kuuajaliseks. Lumetormi ajal võib tuul olla nii tugev, et lükkab lennuki stardirajalt maha. Maksim Nossov on ise sattunud lumetormi kätte – ta oli sunnitud veetma kaksteist tundi lume all, kattes ennast koos kaaslasega Burani lumesaanidega.

Teenistus on vabatahtlik ning üldiselt on Arktika teenistukohana populaarne. See, kes otsustab oma teenistusaja just seal läbida, teeb valiku ise ja seetõttu ka väärtustab oma töökohta. Viimased neli aastat on osakonna isikkoosseis komplekteeritud ainult ohvitseride ja lipnikutega. Pärast seda paranes tunduvalt ka sõjaline kord ning suuresti tänu sellele on osakond kuulunud juba mitmendat aastat paremate hulka.

Refereeritud artikli täisversioonid leiata:

Vene Föderatsiooni Piirivalveteenistuse ajakiri Pogranichnik, mai 2008 (lk 8-13)

Piirivalvekolledžis on 110 uut õppurit

Oliver Prits

„Noore piirivalvuri” rubriigis teeme seekord juttu Piirivalvekolledži direktori, piirivalvekolonel Jüri Kalvega ning räägime Piirivalvekolledži õppekorraldusest ja kolledžisse astumisest. Juttu tuleb karjäärivõimalusest ja kolledži tulevikuplaanidest.

„Värbamine läks sel aastal väga hästi, sest saime kõik suunad kaetud,” ütles Kalve. Kaugõppe piirivalve kutseõppesse võeti tänava vastu 60 õppijat, ehk kahe õpperühma jagu. „Need, kellele sel ja eelmisel aastal kursusi korraldati, anti kutsevalifikatsioon piirivalveametnik 1 ja nad kõik võeti tööle. Paljud tulevad piirkondliku suunamisega piirivalve kutset töstma, oma teadmisi täiendama, õppima või eksameid tegema piirivalveametnik 2 kvalifikatsiooni saavutamiseks, mis annab õiguse juba piiri tegelikult valvata,” selgitas kolledži direktor.

Piirivalveametnik 1 tähendab, et piirivalvuril ei ole veel jõu ja erivahendite kasutamise õigust. Ta on toimkonna kolmas liige. Samuti ei tohi talle anda iseseisvaid ülesandeid. Sama programmi õpetatakse gümnaasiumides riigikaitseõpetuse raames. Piirivalveametnik 1 kehtib kolm aastat ja see tähendab, et ametnik võib astuda teenistusse ja saada palka. Kolme aasta jooksul peab ta omandama piirivalveametnik 2 kutse, mis tähendab seda, et piirivalvur on saanud kutse ning seega on ta juba elukutseline.

Mitmes Eesti gümnaasiumis, näiteks Abja, Iisaku ja Orissaare gümnaasiumis on vastavat koolitust andmas piirivalve ohvitserid. Nendel noortel on võimalik astuda piirivalve kutseõppesse või kõrgharidusõppesse ning seda arvestatakse vastuvõtukatsetel. „Tal on sisseastumisel eelised ning seda arvestab vastuvõtukomisjon,” sõnas Kalve.

Huvi piirivalvuri karjääri vastu on suur

Huvi töö vastu Eesti Piirivalves näitab kõnekalt asjaolu, et kõrghariduse õppe 25 kohale oli esitatud 100 soovivaldust. Kalve sõnul tuleneb kõrghariduse õppekohtade seesugune arv personalipoliitikast ja -vajadusest. „Ei ole mõtet koolitada neli aastat ohvitseri, kes on küll lõpetanud, aga kellele ei ole kohta pakkuda,” selgitas Kalve.

Kohtade arv on plaanitud väikese ülejäägiga, sest arvestatud on akadeemilise puhkuse võtjatega, kes erinevatel põhjustel lõpetavad plaanitud hiljem. Suur kandideerijate hulk, mis ületab tublisti kohtade arvu, sunnib pingutama ning sõelale jäävad parimatest parimad. Koolitus liigub selles suunas, et aastate pärast oleks kohad piirivalves paigas. Kooli eripära on selles, et eranditult kõik lõpetajad lähevad erialasele tööle, sest piirivalve spetsiifikaga väljaspool piirivalvet midagi teha ei ole,” lausus Kalve.

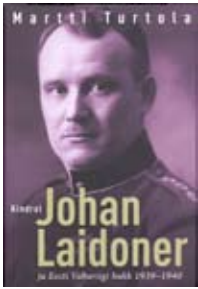
Tulevase ühendasutuse jaoks on 2011. aastaks plaanis luua nn universaalne sisekaitseametnik – nii piirivalve- kui politseiametnik, kes on saanud süvendatud piirivalvekoolituse. Ühendatud kutseõppega plaanitakse alustada juba 2009. aastal. „Vastav tööühm juba tegeleb selle asjaga,” sõnas Kalve.

Sel aastal alustab Sisekaitseakadeemia Piirivalvekolledži kutseõppes kolm rühma: kaks kaug- ja üks päevases õppes, kokku 85 õppurit. Kõrgharidusõppes alustab 25 õppurit.

Lõpuaktus

Piirivalvekolledži raamatukogu uusi raamatuid

Turtola, Martti.

KINDRAL JOHAN LAIDONER JA EESTI VABARIIGI HUKK 1939-1940.

– Tallinn : Tänapäev, 2008

Milline oli Laidoner inimesena? Milline poliitikuna?

Kahtlemata on Johan Laidoner üks tuntuimaid eales elanud eestlasi. Ta sündis 1884 Viljandimaal Viiratsis, pärast karjääri Vene sõjaväes naasis Eestisse ja sai Vabadussõjas Eesti vägede ülemjuhatajana rahvuskangelaskeks. 1934. aastal sooritas koos Konstantin Pätsiga riigipöörde. 1940. aastal küüditati koos abikaasaga Venemaale ja pärast pikka vanglateed suri 1953 Vladimiris.

Tuntud ja kuivad faktid. Milline oli Laidoner inimesena? Milline poliitikuna? Kas Vabadussõja kangelane reetis hiljem oma rahva huvid? Kas Eesti pidanuks 1940. aastal Nõukogude Liidule vastu hakkama? Neid lõputuid vaidlusi põhjustavatele küsimustele otsib selles raamatus vastuseid soome ajaloolane Martti Turtola.

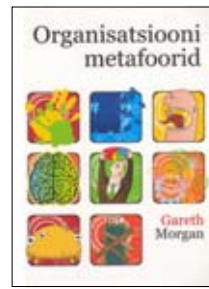
Nicholas, Anna Kathrine.

THE BOOK OF THE LABRADOR RETRIEVER

– New York : Redhill, 1983

**Märkimisväärne raamat
labrador retriiveritest**

Selgesõnaline ja ülevoolavalt illustreeritud raamat. Populaarse koeratõu ajalugu ja kasvatamisõuanded on edasi antud väga detailselt. Eraldi on peatükid Ameerika Ühendriikide Kennelliidust ja Kanada Kennelliidust.

Morgan, Gareth.

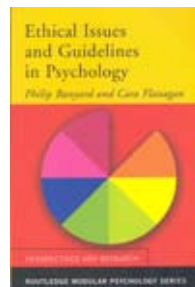
ORGANISATSIOONI METAFOORID

– Tallinn : Eesti Päevaleht, 2008

**Praktiline käsiraamat õpetajatele,
administraatoritele, strateegidele ja
visionääridele**

Juhid panevad inimesed tööle ja loovad organisatsiooni. Igaüks natuke isemoodi. Sõltub olukorrast ja juhi isiklikust eelistusest.

Raamatus tutvustatakse, kuidas erinevad mõttemudelid juhatavad erinevate organisatsioonideni. Kui võtame eeskujuks masina, siis kujundame ühtemoodi organisatsiooni. Kui võtame eeskujuks aju või organismi, siis sünnib hoopis teistsugune organisatsioon. Kui näeme organisatsioonis eelkõige isikute ja huvirühmade poliitilist koostööd ja vastuseisu, kujuneb kolmandat moodi organisatsioon. Mõttemudelid ja metafoorid on olulisemad, kui me oskame arvata.

Banyard, Philip.

ETHICAL ISSUES AND GUIDELINES in PSYCHOLOGY.

– London : Routledge, 2005

**Kuidas me eraldame õige vales? Mille alusel
me hindame teiste inimeste käitumist?**

Eetika on reeglite ja juhtnõrde kogumik, mida me kasutame õige ja vale määratlemisel. Psühholoogid peavad oma töös arvestama eetikaküsimustega, kuna puutuvad igapäevaselt kokku inimeste ja nende käitumuslike probleemidega. Eetika psühholoogia valdkonnas on üks raskemaid, kuna ei ole üheselt mõistetavaid vastuseid. Selles raamatus pakutakse võimalust kujundada enda arvamus eetika ja psühholoogia vahelistest seostest.

Erna retk 2008 algas dessandiga

Marek Luts

piirivalveseersant

Põhja Piirivalvepiirkonna personalijaoskonna staabiallohvits

6. augustil kella 9–10 vahel kogunes Tallinna Miinisdamasse suur hulk laigulises mundris sõjaväelasi. Algas järjekordne Erna retk.

Sel aastal oli registreerunud 27 võistkonda, kellest 18 olid pärit Eestist ja 9 välismaalt. Kõige kaugemad võistkonnad olid saabunud Ameerika Ühendriikidest, Belgiast ja Saksamaalt. Retkel osalesid samuti kaks naistest koosnevat võistkonda, kuid õrnema soo esindajaid leidis ka teistes võistkondades. Kohal olid koguni vaatlejad Hiina Rahvavabariigist, kes kogusid vajalikku teavet, et järgmisel aastal tulla võistleva ka oma meeskonnaga.

Enne laevale minekut toimus Miinisdamasse varustuse kontroll ja võistlejad võtsid veel viimast kehakinnitust. Ilm oli ilus ja päikesepaisteline, kuigi alles eelmisel päeval oli sadanud kõvasti vihma ja puhunud vali tuul. Meeskondade laevadele paigutamise võttis omajagu aega, sest kõigil oli ohtralt varustust. Lisaks tuli laevadele viia ka meredessandiks mõeldud kummipaadid. Laevu, kuhu mehed ja varustus paigutati, oli kaks: piirivalvelaev PVL-107 Kõu ja Eesti kaitsejõudude laev Admiral Pitka.

Kell 11.40 olid kõik osalejad pardal ja sõit Kolga lahte võis alata. Sõidule kulus umbes neli tundi, mida võistlejad targasti

ära kasutasid. Enamik mehi heitis kohe laevadekile pikali ja magas peaaegu sõidu lõpuni.

Kui Kolga lahte jõuti, hakkas pihta suur sagimine: kes veel söi, kes vaatas oma varustuse kriitilise pilguga üle, lisaks tegi suurem osa osalejatest veel endale sõjamaalinguid. Kell 16.00 lasid võistlejad kummipaadid vette ja ronisid ka ise kogu varustusega paatidesse. Kui dessandi alguse aeg hakkas kätte jõudma, sõudsid mõlemad laevad ühele joonele.

Kell 16.30 kõlas laevalt Admiral Pitka vile ja võistlus algas. Kui osalejad olid juba rannale lähenemas, hakkas pihta vaenlase tulevärk. Merest kerkisid kõrged veesambad, mis tähistasid kohta, kuhu vaenlase mürsk oli langenud. Peagi olid võistlejad Salmistu rannas ja avasid samuti vaenlase pihta tule, millele too omapoolse tulega vastas.

Nii algas ligi 100-kilomeetrine kaugluurepatrullide võistlus Erna retk 2008.

Ülipõnev Erna retk suutis võistlejaid üllatada

Olar Petersell

piirivalvevanemveebel

Fotod: Eva ja Lembit Mitt

5.–9. augustini Harjumaa metsades, soodes ja lagendikel toimunud Ernal osales sama koosseis, kes kevadisel eel-Ernal: pv-v-vbl Olar Petersell (Team Leader), pv-kpt Indrek Püvi, pv-n-ltn Rain Lääne ja pv-n-srs Tarmo Hütt. Tugiisikuteks olid pv-kpt Lembit Mitt, sel sügisel Sisekaitse Akadeemias piirivalvealast kõrgharidust omandama asuv Romet Niilus ning abiks pv-ltn Eva Mitt.

Enne militaarset suurvõistlust korraldati suvel nädalane treeninglaager Saaremaal, kus harjutasime täiskooresseisus peaaegu kõiki ülesannete täitmiseks vajaminevad oskusi, sealhulgas laskmist, esmaabi, orienteerumist ja miiniväljal tegutsemist. Võitlusvalmiduse saavutamiseks korraldasime vahetult enne võistlust Tallinnas Männiku tiirus neli-viis päeva kestnud treeninglaagri.

Võistlus algas 5. augustil mandaadiga Kautlas. 6. augusti hommikul toimus juba traditsiooniline avarivistus Tallinnas Jüriöö pargis, millele järgnes varustuse kontroll ja laevadele minek Miinisadamas. Kuna meie stardinumber oli kolm, siis oli meil randa jõudmisega rutt taga. Starti saabusimegi esimestena ja saime tänu sellele paljude meediakanalite tähelepanu osaliseks.

Võistlustrassile startisime kell 17.30. Võrreldes varasematega aastatega oli tänavune retk mõneti erinev, nimelt eelmistel korradel põhja pool Tallinn-Narva maanteed "vaenlast" ei olnud, sel aastal algas varjatud liikumine aga kohe. Samuti oli sel aastal poole väiksem kontrollpunktide ümbruse "vaba tsoon", kus "vaenlane" ei tohtinud tegutseda. Kogu trassi vältel meil vastastega otseseid kokkupuuteid ei olnud. Oskusliku kaardilugemise ja maastiku ärakasutamisega suutsime neid vältida. Tänu sellele tuli meil läbida aga ohtralt lisakilomeetreid.

Värviikulidega vaenlase vastu

Õhtupimeduses jõudsime esimesse kontrollpunkti, kus "vaenlase" tule all oli vaja leida ja evakueerida haavatud lendur. Relvastuseks anti meile värviikulidega laskmiseks mõeldud püstolid. Kuna oli juba pime ja nägemist segasid kaitsemaskid, läks meil pisut kauem aega, kui oleksime tahtnud. Samuti saime paar tabamust "vaenlaselt", mis kohtunike poolt

Kiirustades järgmisesse kontrollpunkti

hiljem üle loeti ja trahvipunktideks arvestati.

Kell 23.00 alustasime juba liikumist järgmisesse kontrollpunkti ning varavalges jõudsime "teetõkestuse hävitamise" kontrollpunkti. Vahetasime oma relvastuse paintball-relvade vastu ja asusime kohtunike antud stardipaigu peale teetõket hävitama. Vaenlane oli ennast küngaste vahele positsioonidele seadnud. Vaenlasteks olid kuulipilduja pesa, mille pidime lõhkepaketi "elimineerima" ja kaks võitlejat, kelle pidime värviikulidega kahjutuks tegema. Meid tulistati ka vastu, kuid seekord pääsesime puhtalt. Pärast seda tegime lühikese puhkepausi, sest hommikune hein oli märg ja öösel tuli ületada nii mõnigi kraav ja soo, seega sai sokkidest sõna otseses mõttes vett välja väänatud, ka kõht nõudis oma. Seda kõike pidi tegema kiiruga, kuna meie enda aeg jooksis – kontrollpunktides peab nimelt olema kindla ajagraafiku alusel. Lubatud oli viis minutit hilinemist, pärast seda hakati trahvipunkte andma.

Arusaamatuste tõttu raiskasime aega

Vahetult enne järgmist kontrollpunkti sattusime kaitseväge väljaõppe alale, kus parasjagu oldi ametis ajateenijate treenimisega. Meie pidasime seda algselt "vaenlaseks" ja kulutasime seal väärtuslikku aega. Pärast seda muutus ka maastik raske- mini läbitavamaks ega ühtinud hästi kaardiga.

Kontrollpunkti “meditsiin” jõudsime väga napilt ja küllalt väsinutena. Legendi järgi oli eelmisel õhtul toimunud õppus veetakistuse ületusega, mis oli aga ebaõnnestunud. Haavatu ja alajahtunute jutu järgi oli neid kokku olnud viisteist inimest, kohapealt leidsime ainult seitse. Keeruliseks tegi olukorra see, et kohtunike käsu järgi pidime tooma kõik kannatanud ettenähtud kohta. Reaalse õnnetuse korral poleks me ilal enne kiirabi tulekut kannatanuid transportima hakanud. Ülesanne oli aga kontrollajaga (7 minutit) ja kõik kannatanud tuli kokku koguda. See tekitas meis alguses veidi segadust, sest mõne kannatanu puhul polnud me kindlad, kas teda üldse tohib liigutada või mitte. Seetõttu ei jäänud me kogu ülesande sooritusega eriti rahule.

Järgmine ülesanne oli luure. See on igal aastal olnud kõrgete karistuspunktidega ala, kus on võimalik saada koguni pooled kogu võistluse karistuspunktidest. Kuna meditsiini ülesanne toimus Paunküla veehoidla ääres ja luureala asus teisel pool, oli sinna jõudmiseks valida kaks teed: kas mitu tundi ja mitmeid kilomeetreid hõlmav rännak või veehoidlast üle ujumine. Enamik võistkondi valis otsetee, nii ka meie. Kõigepealt riidest lahti, seejärel varustus kokku, veekindlalt telkmantlisse ja vette. See ujumine osutus nii mõnelegi võistkonnale rängaks katsumuseks ning mitmed neist tegid lõpuks ikkagi rännaku ümber veehoidla.

Võimalus puhata

Luure alal ei lasknud me aega raisku minna, ülesande täitmiseks koos luureraporti esitamiseks oli kokku 19 tundi. Tahtsime selle aja sees ka natuke magada, sest see oli kogu võistluse vältel ainuke hetk, mil saime silma kinni lasta ja sedagi tegime vaheldumisi, et mitte järgmise kontrollpunkti aega maha magada ja trahvipunkte teenida. Luureobjekt asus vanas Vene sõjaväehoonete kompleksis ja hõlmas ühe ruutkilomeetri suurust ala. Kuigi olime esimeste seas, kes luurealale läksid, oli “vaenlane” asunud juba varakult seda ägedalt kaitsma. Sain ise päris mitu korda vaenlasega kontakti ja seetõttu pidin tegema mitu spurti, et mitte “vaenlase” kätte vangi langeda. N-srs Hütil läks natuke kehvemini, sest tema jaoks oli Erna esmakordne kogemus. Nii pidi ta loovutama kolm “elu” talongi, mis võrdus kolm korda üheksa trahvipunkti. Plussiks oli aga see, et ta sai selle käigus vastase kohta ohtralt informatsiooni.

Jätkasime liikumist reedel. Pärast lõunat jõudsime kompleks-kontrollpunkti, mis oli kõigile pealvaatajatele avatud. Viimased kilomeetrid enne kohale jõudmist olid eriti kurnavad, sest toimus aktiivne vastutegevus ja teele jäi ohtralt soid ning jõgesid. Pidime tegema ringe ja jõudsime kontrollpunkti väikse hiline misega, kuid õnneks lubatud viie minuti piires. Viimased kraavid ja ojad läbisime ilma pikemalt mõtlemata, sest aeg surus tagant – ei olnud aega ehitada silda ega otsida kohta, kust kuival üle saada ja ega need ojad nii laiad ning sügavad olnudki.

Järgmiseks ülesandeks oli miiniväljal miinide leidmine, mille juures oli abivahendiks kaitsejõudude miiniotsija, mida aga keegi meist polnud varem kasutanud. Maasse paigaldatud viiest miinist leidsime ja märgistasime ära kolm, lisaks leidsime kõik viis pettemiini, mis osutusid konservikarpideks. Pärast seda tuli läbida takistusrada, mis oli korraldajate poolt oskuslikult

Raske maastik

Takistusrada oli publikumagnetiks

raskeks tehtud. Raja pikkus oli umbes 1,7 kilomeetrit. Algas see kohe vees sumpamisega, järgnesid erinevad takistused: seinad, köied, erinevatel kõrgustel poomid, roomamised okastraadi all nii tasasel maal, tõusudel kui ka langustel, ronimine võrgus, mitu veetakistust, kus oli vaja lausa ujuda. Lisaks tuli mudas sumbata, visata nuga, heita kirvest, ületada veetakistus, kus tuli palkide alt läbi ujuda ning mitmed väiksemad takistused. Pealvaatajate jaoks oli see põnev etendus, kuid meie saime lugematul korral märjaks, mustaks, lausa kaelani poriseks ja liivaseks, seejärel ujudes puhtaks, uuesti mustaks ja lõpuks jälle puhtaks. Finišis olime küll rampväsitud, kuid õnnelikud, et see kannatusterada läbi sai. Läbimisajaks fikseerisid kohtunikud 49 minutit ja 40 sekundit, mis andis meile sel huvitaval rajal 27 startinud võistkonna seas viienda aja.

Nõukaaegne kaart ja täielik pimedus

Reedel, 8. augusti õhtul jätkasime pärast pausi teekonda, ilm oli üllatavalt soe. Järgmiseks ponnistuseks oli orienteerumine, mis osutus komistuskiviks peaaegu kõigile võistkondadele. Edukalt sooritas selle ainult üks võistkond, kes osutus lõpuks ka Erna retke võitjaks. Pooltele, meie seal hulgas, oli vähemalt millegi üle rõõmustada, ülejäänud pörusid aga täielikult. Nimituli orienteerumisel kasutada 1957. aastast pärit venekeelset kaarti, mis ei tahtnud eriti maastikuga klappida. Veelgi raskemaks tegi ülesande saabunud öö, mis madala pilvisuse tõttu oli kottpime. Taskulambi valgel muutus korraldajate poolt valitud niigi raske maastik tundmatuseni. Punktide leidmine oli raske, veel keerulisem oli etteantud kontrollajaks finišisse jõuda. Saime meiegi sealt hilinemise eest trahvipunkte. Öise raske katsumuse tõttu ebaõnnestus meil varahommikul eelviimane ülesanne – kompleksslaskmine, milles meie tulemus oli protokollis alles üheteistkümmes.

Nagu igal aastal, nii oli ka nüüd finaalaraks lõpujooks. Lõpptulemusega võib rahule jääda – saime ju neljanda koha. Võrreldes eelmise aastaga oli Erna retk päeva võrra lühem, kuid ei ütleks, et võistlus seetõttu kergem oli. Igal konkreetset võistlusel mängivad rolli nii ilm kui ka ülesannete keerukus ja kontrollpunktide vaheliseks liikumiseks antud ajakava.

Väsinud, kuid õnnelikud

Kõige olulisem võistluse eduka läbimise juures on omavaheline läbisaamine ja koostöö. Loomulikult pakub see võimalust militaarse oskuste ja teadmiste rakendamiseks ja nagu ikka spordis on vaja head füüsilist vormi, vastupidavust ja sportlikku õnne. Muudugi jääb neljas koht veidi hinge kripeldama, aga teades, et esikolmikud olid väga tugevad konkurendid ning meie võistkonnas oli see n-ltn R. Läänele ja n-srs T. Hütile esimene Erna, on see hea saavutus.

Ratastega Hiiumaal

Tõnu Tänav

piirivalveleitnant

PVA haldusjaoskonna vanemohvitser

Jalgrattamatk “Tahan sõita ohutult” toimus tänavu 10.-12. juulil Hiiumaal. Kolme päevaga sõideti üheskoos läbi 250 kilomeetrit. Võitjaks tulid kõik.

Neljandat korda toimunud rattamatka korraldajateks olid Eesti Post, Eesti Politsei, Eesti Piirivalve, Coca-Cola HBC Eesti, Eesti Autoabi ja Regio. Oma panuse andis ka ilmataat, kes kinkis osalejatele kolm kaunist päikeselist päeva.

Piirivalvest osales 10 inimest – Tõnu Tänav, Janek Mägi, Georgi Skorobogatov, Hannes Jaanimäe, Ülo Madisson, Viivi Toomla, Arne Sirel, Velve Põldoja, Kalle Kaljuste ja Kerli-Katrin Hirv ning meie endine kolleeg Raivo Terve.

Distantsi kogupikkus – 250 kilomeetrit – osutus üpris raskeks katsumuseks ka kogenud ratturile. Samas oli tempo paras, keskmiselt 17–20 km/h, nii et kõik jõudsid rivis koos

126+1 retkelist: tähelepanu-valmis olla-start!

püsida. Suur osa teekonnast kulges mööda asfaldi, mis tegi ka sõitmise lihtsamaks. Vaid metsavahelistel lõikudel venis seiklejate rivi pisut pikemaks. Ratturite kolonni turvas nii selle ees kui taga julgestuspolitsei, kes suurematel ristmikel liikluse ka vajadusel sulges.

Retkeliste mugavus ja ohutus olid igati tagatud. Kogu retke ajal sõitis kaasas autoabi, mis andis jalgratastele esmaabi kummi või keti purunemise korral. Suure väsimuse leevendamiseks oli võimalus ratas korraks auto peale tõsta ja mõned kilomeetrid autoga edasi sõita. Seda võimalust kasutasid eelkõige need, kel lapsed kaasas. Valdav osa matkaseltskonnast pidas siiski väga hästi vastu.

Esimene päev: 55 kilomeetrit

Kella 11.30 sõitsime praamiga Rohukülalt Heltermaale. Meid võttis vastu maavanem, kellel oli edastada ka tervitussonad presidendiproualt. Eesti Post oli korraldanud kõigi rataste transpordi Heltermaale, seega said kõik oma teele pandud rattad kätte alles sadamas. Kõik 126+1 (üks oli veel sündimata) osalejat rivistati üles, kellest sai kokku üllatavalt pikk rida. Ja sõit võis alata. Esimesed sihtkohad oli Kärkla ja Tahkuna poolsaarel asuv Mangu küla, mis sai ka matkaliste esimeseks ööbimispaigaks. Iga valla piiri peal kohtusime kohaliku omavalitsuse esindajaga, kes meid oma haldusala piires jalgrattal saatis. Tee peal tegime ka mitmeid peatusi külades, kus Eesti Post oli korraldanud piduliku postkastide üleandmise külaelanikele. Kõikjal oli külalisi uudistama tulnud hulk kohalikke inimesi, lastele jagati helkureid, kaelapaelu, helkurveste ja palle ning jalgratturilubadega noortele koguni kiivreid.

Teine päev: 109 kilomeetrit

Kuna esimene öhtu laagris oli möödunud vaikselt, ei valmistunud kella 8-ks hommikusöögile jõudmine kellelegi erilist raskust. Kell 9 aga olid kõik taas rataste seljas ning ees ootas retke pikim päev – läbida tuli tervelt 109 kilomeetrit.

Päeva peamine eesmärk oli jõuda Kõpu poolsaarele. Kõpu tuletorni juures puhastasime hoogtööna väikese kohaliku surnuaia umbrohust ja lehesodist. Tänu spetsiaalselt meie jaoks valmis pandud tööriistadele, suurele tahtmisele ja usinatele töökätele sai kalmistu paari tunniga ilusama ilme.

Neil, kel pärast koristamist ja lõunasööki veel rammu varuks oli, said sõita ka Kõpu poolsaare tippu. Nii näiteks kasutasid piirivalvurid võimalust vaadata endisi piirivalverajatisi, mis praeguseks on müüki pandud. Pärast lõunat startisime Sõru suunas. Öhtul kella poole 8 paiku jõudsime Käina lähedal asuvasse Puulaiu puhkekeskusesse, kus jagati kätte ka magamiskotid ja madratsid, mille oli kohale sõidutanud spetsiaalne buss. Nende kasutamiseks ei olnud aga kellelgi kiiret.

Puhkekülas läks peagi lauluks lahti, tehti agaralt tutvust teistest organisatsioonidest osalejatega. Toimus ka väike võrkpalliturniir, mille tulemusi ei pea piirivalve sugugi häbenema. Magamaminek kippus hiliste öhtutundide, või õigemini varaste hommikutundide peale jääma. See aga ei takistanud

Pubkepaus

kedagi järgmisel hommikul kell 9 taas starti asumast. Ees ootasid viimased 86 kilomeetrit.

Kolmas päev: 86 kilomeetrit

Kolmandal päeval möödeti Hiiumaa idapoolsema külje teid. Eesmärk oli külastada esmalt "pealinna" Kärclat ning seejärel jõuda Suuremõisa kaudu tagasi Käinasse ja Puulaiu puhkekülasse.

Kuna Kärkla linnaplatsil korraldas politsei lastele jalgrataste vigursõidu, jäädi paigale pooleteiseks tunniks. Käinas aga korraldati öhtul rannavõrkpalliturniir rattamatkajate ja sealsete elanike vahel, mille meie võitsime 2:1. Kohalikest oli üritusele kogunenud umbes 30 inimest, mis on Käina kohta päris palju.

Neljanda päeva hommikul toimus retke pidulik lõpetamine ning väsinud, kuid õnnelikud ratturid asusid taas kodu poole teele.

Üritus oli väga hästi organiseeritud ja jättis igati positiivse mulje. Järgmisel korral tahan sellest kindlasti osa võtta. Üldine meeleolu oli täiesti laes ja kõigil oli väga lõbus. Ainult tule ja sõida!

Kirde Piirivalvepiirkond viis läbi IX Eduard Sereni mälestusvõistlused

Juhan Voist

piirivalvemajor

Kirde Piirivalvepiirkonna piiriturvalisuse jaoskonna ülem

2000. aastal pani Peipsi PVP aluse endise Omedu kordoni ülema Eduard Sereni (Saarepere) mälestusvõistluste traditsioonile.

Eduard Seren sündis 23. mail 1900. aastal Harjumaal. 1927. aastal lõpetas ta Eesti Sõjaväe Ühendatud Õppeasutuste Allohvitseride Kooli vanemallohvitserina ning asus tööle piirivalvurina. 1939. aastal nimetati ta Peipsi Piirivalvejaoskonna Omedu kordoni ülemaks. Pärast Teise maailmasõja puhkemist sai Serenist Omedu Perametsa jõe ümber tegutsevate metsavendade juht. Veebel Seren langes 26. juulil 1941 Halliku küla lähistel, kui ta oli Saare metsast välja tulemas. Ta kaitses ennast vapralt ega andnud alla enne, kui oli Madseni kergekuulipildujast tulistanud välja viimase padruni. Lahingupaigast leiti hiljem Eduard Sereni moonutatud laip.

1930. aastate algul innustus Seren laskespordist ning temast sai Eesti piirivalve laskuringkonna parim laskur. 1935. aastal osales ta Eesti võistkonna koosseisus Roomas toimunud laskespordi maailmameistrivõistlustel ja tuli uue maailmarekordiga maailmameistriks. 1936. aastal täitis Seren esimese piirivalvurina Eesti Laskurliidu suurmeistrinormi. Ta teeneid hinnati kõrgelt – Eesti vabariigi 20. aastapäeva puhul sai Eduard Seren sõjavägede ülemjuhatajalt kindral Johan Laidonerilt riigihoidja autasu – riigivapi miniatuurkujutusega kuldkäekella.

1. augustil toimusid Iisakus nüüdseks juba IX Eduard Sereni mälestusvõistlused Makarovi teenistuspüstolist laskmises, mille viis läbi Kirde Piirivalvepiirkond. Võistlustel osales 9 võistkonda. Lisaks Kirde ja Kagu Piirivalvepiirkondade võistkondadele osalesid võistlustel ka Lõuna ja Ida Politseiprefektuuride ning Kaitseliidu Tartu ja Sakala malevate võistkonnad. Võistluste edukamaid autasustas Kirde Piirivalvepiirkonna ülem piirivalvekolonel Aimar Kõss.

Võistkondlikult oli juba kolmandat aastat järjest parim Lõuna Politseiprefektuuri võistkond 408 punktiga. Teiseks tuli Kirde Piirivalvepiirkonna võistkond 367 punktiga ja kolmandaks Kaitseliidu Tartu maleva võistkond 355 punktiga. Individuaalselt oli 94 punktiga parim Kert Kotkas Lõuna Politseiprefektuurist, II ja III kohta jäid 85 punktiga jagama Kalvi Randmaa Kagu Piirivalvepiirkonnast ja Olev Kookla Kaitseliidu Sakala malevast.

Võistluste kordaminekule aitas suuresti kaasa Iisaku Gümnaasiumi hästi ettevalmistatud lasketiir, mille eest tänu riigikaitse õpetajale Kalvi Kivimäele.

Piirkonna parimad jalgpallurid on Koidula maantee-piiripunktis

Merle Vaab,

Kagu Piirivalvepiirkonna personalijaoskonna dokumendihalduse spetsialist

Sport ja aktiivne tegevus on Kagu Piirivalvepiirkonnas alati au sees olnud.

Läbi aastate on peetud erinevaid võistlusi nii korv- ja võrkpallis kui orienteerumises. Nii ka sellel aastal. 4. juulil peeti Värskas Gümnaasiumi staadionil Kagu Piirivalvepiirkonna meistrivõistlused jalgpallis. Juba mitmendat aastat toimuvast võistlusest on kujunemas traditsioon. Igal aastal avaldab üha enam töötajaid soovi sellest turniirist osa võtta. Seekord osales 6 võistkonda ja võitjana väljus Koidula maanteepiiripunkti meeskond. Võitjaid autasustati rändkarikaga, millele graveeriti osalejate nimed. Auhind jääb struktuuriüksusesse kuni järgmise aasta jõukatsumiseni.

Summary

The fourth edition of the Piirist Piirini is a Southeast Border Guard District special. It means that our focus is more on southeastern-bound stories. Tõnu Reinup is the head of the Southeast Border Guard District and he gave an interview in our persona section. Also from southeast border we have a story about „Kolmikpunkt“ (triplepoint), which connects Estonian, Russian and Latvian borders in one certain place. The Estonian southeastern border district is well known for its use of border guard dogs, we talk to people who know about border guard dogs and who own them.

There are also stories from other border guard districts. Border guard ship „Valvas“ has an exciting past and has saved many lives. Also The Estonian Border Guard has taken part in many international practices and seminars and has shown its work and machinery in various places around Estonia.

The sports section concentrates more on Erna raid 2008 which is one of the world's longest and most difficult military competition. The Border Guard team came fourth in a heroic battle. But as usual there have been a lot of other physical activities around the Estonian Border Guard districts.

The director general of the Estonian Border Guard, Roland Peets, visited Germany and Finland to sign important documents which help to better co-operation between The Estonian Border Guard and its foreign friends. From this edition on we try to look what our neighbours write in their respective border guard publications – this time we have stories from Russia and Finland, next time we may be able to add a Latvian story as well.

The Piirist Piirini also interviewed the Russian lieutenant general Nikolai Kozik who visited Estonia a couple of weeks ago.

Estonian border guards are on different missions around the world – our edition has two stories of men who work under hard conditions – one border guard member is in Kosovo district and the other one works in Tbilisi.

Unfortunately one of our long-serving members past away recently. Jüri Kreek was a former head of The Estonian Border Guard's maritime-department and the advisor of the head of border guard.

Milline on Sinu teenistuse tipphetk?

Osale fotokonkursil "Riik algab piirist" ja võida peegelkaamera Olympus ning teisi auhindu!

Osaleda võivad kõik piirivalve praegused ja endised töötajad. Võistlustöö esitaja peab olema ise töö autor. Autori nimi on kinnises ümbrikus, mille peale on kirjutatud märgusõna. Üks osaleja võib esitada ühes kategoorias kuni 5 võistlustööd.

Konkursi kategooriad on:

1. Eesti riigipiir – looduskaunid vaated Eesti piirialadelt.
2. Piiri valvurid – piirivalvurid tööülesannetes, võib olla koos tehnikaga, koertega, kodanikega, partneritega, jms.
3. Pildid sahtlipõhjust – fotod piirivalve tööst 1990-2006.
4. Seltsielu ja sport – piirivalvurid ühisüritustel, spordivõistlustel, suvepäevadel, pidulikel koosviibimistel jms.

Nõuded võistlustööle:

Paber kandjal formaat A5, võimalusel lisada elektrooniline fail .tif formaadis. Kategoorias "Pildid sahtlipõhjust" on formaat vaba. Varustatud märgusõnaga, pealkirjaga ja/või andmetega kes? mis? kus? millal? on pildil ning kategooria nimega, kuhu võistlustöö esitatakse. Pildid ei tohi olla tehniliselt töödeldud.

Võistlustööd esitada Piirivalveameti välis- ja avalike suhete jaoskonna pressiteenistusse Pärnu mnt 139/1, 15183 Tallinn, kabinet 112. Korraldajal on õigus võistlustöid kasutada piirivalve trükistes ja võistlustööde näitusel koos autori nime ja foto allkirjaga. Konkursitööde viimane postitamise kuupäev on 10. oktoober 2008.